

МИНИСТЕРСТВО НА ТРУДА И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА



ПЛАН ЗА 2018 г.

**за изпълнението
на Актуализираната Национална стратегия за демографско развитие
на населението в Република България (2012-2030 г.)**

Приоритети Направления Мерки	Отговорна административна структура/ институция/ организация/ звено	Индикатори и данни за ресурси през годината а) финансови инвестиции б) материални разходи в) административн и разходи	Индикатори и данни за продукти а) предоставени услуги б) създадени продукти в) друго	Индикатори и данни за резултат а) Подобряване на достъпа до продуктите и услугите б) Повишаване/ оптимизиране на обхвата на бенефициентите	Индикатори и данни за въздействие а) национално ниво, по райони и региони на страната б) в обособени квартали в) отделни случаи
А. Приоритет I - Забавяне на негативните демографски процеси и намаляването на броя на населението					
Направление 1 – Насърчаване на раждаемостта чрез създаване на среда, благоприятна за отглеждането и възпитанието на деца					
1.1. Финансови стимули за раждане и отглеждане на деца					
1.1.1. Изпълнение на програма „Подпомагане на семейства с деца”.	МТСП, АСП	В рамките на утвърдения за 2018 г. бюджетен план – за предоставяне на помощи по ЗСПД и ППЗСПД общо: 568 683 000 лв., в т.ч. по видове помощи: 1) Еднократна помощ при бременност - 2 100 000 лв.; 2) Еднократна помощ при раждане на дете – 24 350 100 лв. 3) Еднократна помощ при осиновяване на дете – 175 000	Предоставяне на помощи по ЗСПД, както следва: 1) Еднократна помощ при бременност; 2) Еднократна помощ при раждане на дете; 3) Еднократна помощ при осиновяване на дете;	1) Еднократна помощ при бременност 14 000 бр. случая 2) Еднократна помощ при раждане на дете 65 500 бр. деца 3) Еднократна помощ при осиновяване на дете – 700 бр.	Национално ниво

		<p>лв.;</p> <p>4) Еднократна помощ за отглеждане на близнаци – 2 520 000 лв.</p> <p>5) Еднократна помощ за отглеждане на дете от майка (осиновителка) студентка, учаща в редовна форма на обучение – 1 440 000 лв.</p> <p>6) Еднократна помощ за ученици, записани в първи клас - 11 500 000 лв.</p> <p>7) Еднократна помощ за безплатно пътуване веднъж в годината с железопътния и автобусния транспорт в страната за многодетни майки – 667 000 лв.</p> <p>8) Месечни помощи за</p>	<p>4) Еднократна помощ за отглеждане на близнаци</p> <p>5) Еднократна помощ за отглеждане на дете от майка (осиновителка) студентка, учаща в редовна форма на обучение;</p> <p>6) Еднократна помощ за ученици, записани в първи клас;</p> <p>7) Еднократна помощ за безплатно пътуване веднъж в годината с железопътния и автобусния транспорт в страната за многодетни майки;</p> <p>8) Месечни помощи за</p>	<p>деца;</p> <p>4) Еднократна помощ за отглеждане на близнаци - 2 100 бр. деца</p> <p>5) Еднократна помощ за отглеждане на дете от майка (осиновителка) студентка, учаща в редовна форма на обучение - 500 бр. случая</p> <p>6) Еднократна помощ за ученици, записани в първи клас - 46 000 бр. деца.</p> <p>7) Еднократна помощ за безплатно пътуване веднъж в годината с железопътния и автобусния транспорт в страната за многодетни майки – 10 000 бр. лица.</p> <p>8) Месечни помощи за</p>	
--	--	--	--	--	--

		<p>отглеждане на дете до 1 г.- 18 960 000 лв.</p> <p>9) Месечни помощи за отглеждане на дете до завършване на средно образование, но не повече от 20-годишна възраст – 345 866 900 лв.</p> <p>10) Месечни помощи за отглеждане на дете с трайно увреждане – 161 104 000 лв.</p>	<p>отглеждане на дете до 1 г.;</p> <p>9) Месечни помощи за отглеждане на дете до завършване на средно образование, но не повече от 20-годишна възраст;</p> <p>10) Месечни помощи за отглеждане на дете с трайно увреждане;</p>	<p>отглеждане на дете до 1 г. - 15 800 средно месечно бр. случая</p> <p>9) Месечни помощи за отглеждане на дете до завършване на средно образование, но не повече от 20-годишна възраст - 672 048 средно месечен бр. деца</p> <p>10) Месечни помощи за отглеждане на детес трайно увреждане - 26 625 средно месечен бр. деца</p>	
<p>1.1.2. Обезщетения за майчинство по Кодекса за социално осигуряване (КСО).</p> <p>Месечният размер на паричното обезщетение за отглеждане на малко дете по чл. 53, ал. 1 и 2 от КСО се увеличи от 340 лв. на 380 лв. считано от 01.01.2018 г.</p>	НОИ	<p>В рамките на планираните в Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2018 г. разходи за:</p> <p>1. Обезщетения за бременност и раждане по Кодекса за социално осигуряване –</p>	<p>1. Обезщетения за бременност и раждане</p>	<p>1. За обезщетения за бременност и раждане са планирани 13 863,7 хиляди дни при</p>	Национално ниво

		386,9 млн. лв. 2. Обезщетения за отглеждане на малко дете до 2-годишна възраст – 157,7 млн. лв. и за осиновяване на дете от 2- до 5-годишна възраст – 0,6 млн. лв. (в сила от 01.07.2018 г. осиновяване на дете до 5-годишна възраст)	2. Обезщетения за отглеждане на малко дете до 2-годишна възраст и за осиновяване на дете от 2- до 5-годишна възраст (в сила от 01.07.2018 г. осиновяване на дете до 5-годишна възраст)	среднодневен размер 27,91 лв. 2. За обезщетения за отглеждане на малко дете до 2-годишна възраст са планирани 8 715,5 хиляди дни при среднодневен размер 18,10 лв. и за осиновяване на дете от 2- до 5-годишна възраст (в сила от 01.07.2018 г. осиновяване на дете до 5-годишна възраст) са планирани 24,7 хиляди дни при среднодневен размер 22,91 лв.	
1.1.3. Предоставяне на финансови средства по реда на Закона за закрила на детето (ЗЗД).	МТСП, АСП	В рамките на утвърдения за 2018 г. държавен бюджет 10 105 000 лв., в т.ч.: – за помощи по ЗЗД 8 635 000 лв.; - за възнаграждения на приемни родители 1 470 000 лв.	Предоставяне на средства по реда на ЗЗД – отпускане на помощи за: превенция на изоставянето; реинтеграция на деца; деца, настанени в семейство на роднини или близки, в приемни семейства; за изплащане на	Планираните средства за дейностите по ЗЗД са за 6 100 средномесечен бр. случаи, в т.ч. по видове плащания: - за превенция на изоставянето са отпуснати помощи за 200 средномесечен бр. случаи; - за реинтеграция на деца - за 200 средномесечен	Национално ниво

			възнаграждения на професионални приемни родители	брой случаи; - за деца, настанени в семейство на роднини или близки са отпуснати помощи за 5 500 средномесечен бр. случаи; - за деца, настанени в приемни семейства - за 200 средномесечен бр. случаи.	
1.1.4. Данъчно облекчение за деца съгласно чл. 22в от Закона за данъците върху доходите на физическите лица (ЗДДФЛ)	Министерство на финансите	Предоставя се под формата на сума в определен годишен размер за ненавършили пълнолетие деца: - при едно ненавършило пълнолетие дете - 200 лв. - при две ненавършили пълнолетие деца – 400 лв. при три и повече ненавършили пълнолетие деца – 600 лв.). Физическите лица ще могат да приспаднат от годишната си данъчна основа	Облекчението има социална цел и е насочено към подпомагането на работещи родители в разходите им за отглеждане на деца.	:	Национално ниво

		по ЗДФЛ сумата по тази преференция.			
1.1.5. Данъчно облекчение за деца с увреждания съгласно чл. 22г от ЗДФЛ	Министерство на финансите	Предоставя се под формата на сума в определен годишен размер за ненавършили пълнолетие деца с увреждания (2000 лв.), която физическите лица ще могат да приспаднат от годишната си данъчна основа по ЗДФЛ.	Облекчението има социална цел и е с насоченост към подпомагането на работещи родители в разходите им за отглеждане на деца с увреждания.	:	Национално ниво
1.2. Съвместяване на родителството с трудово-професионалната реализация.					
1.2.1. Насърчаване на работодателите да наемат на работа самотни родители (осиновители) и/или майки (осиновителки) с деца до 5-годишна възраст (чл. 53а от ЗНЗ).	МТСП, АЗ	Държавен бюджет - 505 526 лв.	Осигуряване на заетост на лица от целевата група, субсидиране на част от разходите за труд на работодателите за период до 6 месеца; достъп до професионално обучение.	Заетост на 160 безработни лица, от тях 120 новонаети.	Национален обхват
1.2.2. Насърчаване на безработни лица, включително младежи от специализирани институции или ползвачи социални услуги в общността от резидентен тип, завършили образованието си, за наемане на работа в населено място, отстоящо на повече от 50 км от населеното място по настоящ адрес (чл. 42, ал. 3 от ЗНЗ).	МТСП, АЗ	Държавен бюджет - 240 000 лв.	Предоставяне на средства за направени от лицата разходи за такси за детски ясли, детски градини, наем на жилище, такси за ползване на интернет.	Заетост на 200 новонаети безработни лица.	Национален обхват
1.2.3. Насърчаване на безработни лица, за наемане на работа извън	МТСП, АЗ	Държавен	Заетост	Заетост на 105	Прилага се на

границите на населеното място, като се изплащат суми за ежедневни транспортни разходи за пътувания до местоработата и обратно, за не повече от 12 месеца, и за транспортни разходи за представяне пред работодател за наемане на работа (чл. 42, ал. 2 от ЗНЗ).		бюджет -62 051 лв.		безработни, от тях 100 новонаети лица	територията на цялата страна
1.2.4. Предоставяне на възможност за включване на децата на военнослужещите и цивилните служители от систематана Министерството на отбраната в целодневни детски градини на територията на страната.	Министерството на отбраната Изпълнителна агенция „Военни клубове и военно почивно дело“	В рамките на бюджета	Брой детски градини	Брой на групи и деца	В райони на засилено присъствие на военни формирования
1.3. Образование, здравеопазване и социално развитие на децата.					
1.3.1. Подобряване на координацията и междуинституционалното взаимодействие при работата с деца (Координационен механизъм).					
1.3.1.1. Ефективност на работата на мултидисциплинарните екипи на регионално ниво при провеждане на работните срещи.	ДАЗД	В рамките на бюджета на отговорните институции		Брой проведени работни срещи на мултидисциплинарните екипи	Национално ниво
1.3.1.2. Мониторинг на прилагането на КМ за взаимодействие при работа при случаи на деца.	ДАЗД	В рамките на бюджета на отговорните институции		Изготвен анализ на случаите през 2018 г.	Национално ниво
1.3.1.3. Мониторинг на прилагането на КМ за реферирание и обгрижване на непридружени деца и деца жертви на трафик.	ДАЗД	В рамките на бюджета на отговорните институции		Бр. реферирани случаи Бр. деца, репатрирани в България с предприети мерки за закрила бр. наложени мерки по чл.76 а от ЗБЛД	Национално ниво
1.3.1.4. Проект: „Изследване на проблемите и тенденциите в здравословните и рисковите нагласи и поведения на учениците в България“	ИИНЧ при БАН	Проектът е финансиран от МОН (30 000 лв.)	Провеждане на национално представително изследване относно здравословните и	Провеждане на национално представително изследване и изготвяне на доклад относно	Национално ниво

			<p>рисковите поведениа сред учениците на 11, 13 и 15 г. „Поведение и здраве сред деца в училищна възраст - HBSC“. На основата на изследването ще бъдат анализирани здравословните и рисковите поведениа сред учениците в България, както и факторите, които влияят върху тези поведениа.</p>	<p>здравословните и в рисковите поведениа на учениците на 11, 13 и 15 г. в България.</p>	
1.3.1.5. Подобряване на достъпа до социалните услуги за деца.	МТСП, АСП	<p>Финансиране чрез компенсирани промени в рамките на утвърдения държавен бюджет за 2018 г.</p>	<p>Правилното планиране на социалните услуги за деца и семейства осигурява ефективна подкрепа на уязвимите групи деца, а това включва осигуряване на подходящи услуги и адаптиране на средата, с оглед разширяване на възможностите за развитие на умения за водене на самостоятелен</p>	<p>Брой разкрити нови социални услуги за деца и семейства и места в тях през 2018 г.</p>	<p>Национално ниво (в населените места, където има потребност от съответните социални услуги).</p>

			начин на живот.		
1.3.1.6. Образование за социално развитие на децата.	МОН	В рамките на утвърдения за 2018 г. бюджет на Център за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства (ЦОИДУЕМ)	<p>Финансирани проекти по Конкурсна процедура (КП) 33.16-1-2017, обхващащи дейности, свързани с:</p> <p>Разработени и въведени програми за образователна дейност в детските градини и в училищата, съобразени с културите на различните етнически малцинства;</p> <p>Изследователски дейности относно образователната интеграция на децата и учениците от етническите малцинства;</p>	<p>Брой разработени и въведени програми за образователна дейност в детските градини и в училищата, съобразени с културите на различните етнически малцинства</p> <p>Брой изследователски дейности, свързани с междуетническата интеграция на децата и учениците от етническите малцинства</p> <p>Брой дейности, свързани с подготовката на родителите за осъществяване на образователната интеграция на децата и учениците, включително и участие в родителски клубове/настоятелства</p>	Национално ниво

			<p>Подготовка на родители за осъществяване на образователната интеграция на децата и учениците, включително участие в родителски клубове/настоятелства;</p> <p>Работа със семейството за разясняване на ползите от образованието на децата и учениците от етническите малцинства;</p> <p>Повишаване информираността на родителите относно ползите от образованието;</p> <p>Преодоляване на негативни стереотипи и дискриминационн</p>	<p>Брой дейности за работа със семейството за разясняване на ползите от образованието на децата и учениците от етническите малцинства</p> <p>Брой родители, които са повишили информираността си относно ползите от образованието</p> <p>Брой родители от мнозинството и от етническите малцинства, които са се включили в дейности по преодоляване на негативни стереотипи и дискриминационн и нагласи</p> <p>Брой деца и ученици от мнозинството и от етническите</p>	
--	--	--	---	---	--

			<p>и нагласи сред деца, ученици и родители от мнозинството и от етническите малцинства;</p> <p>Преодоляване на негативни стереотипи и дискриминационн и нагласи сред учители, директори и други педагогически специалисти;</p> <p>Привличане на младежи като доброволци за работа с деца в риск от отпадане или отпаднали от училище;</p> <p>Изготвени общински планове със заложен дейности за поетапна десегрегация на детски градини и училища и за</p>	<p>малцинства, които са се включили в дейности по преодоляване на негативни стереотипи и дискриминационн и нагласи</p> <p>Брой учители, директори и други педагогически специалисти, които са се включили в дейности по преодоляване на негативни стереотипи и дискриминационн и нагласи</p> <p>Брой младежи, привлечени като доброволци за работа с деца в риск от отпадане или отпаднали от училище</p> <p>Брой изготвени общински планове със заложен дейности за поетапна десегрегация на детски градини и училища и за</p>	
--	--	--	--	---	--

			преодоляване на вторично сегрегираните такива.	преодоляване на вторично сегрегираните такива.	
<p>1.3.1.7. Профилактични прегледи за деца.</p> <p>Профилактичните прегледи на децата от 01.01.2018 г. до 01.04.2018 г. се извършват по програма „Детско здравеопазване“ от общопрактикуващите лекари (ОПЛ) по Приложение № 13 към Националния рамков договор за медицинските дейности за 2017 г. (НРД 2017 г.) или от лекар със специалност „Педиатрия“, съгласно Приложение № 15 към НРД 2017 г.</p> <p>От 01.04.2018 г. влиза в сила НРД за 2018 г., като профилактичните прегледи за деца се извършват съгласно изискванията, заложи в приложенията към него: Приложение № 12 към НРД 2018 г. и Приложение № 14 към НРД 2018 г.</p>	НЗОК	<p>За изпълнителите на първична извънболнична медицинска помощ (ПИМП) през 2018 г. в бюджета на НЗОК са предвидени 19 364 219 лв., за изпълнителите на специализирана извънболнична медицинска помощ (СИМП) – 536 496 лв. а за медико-диагностични дейности (МДД) - 1 232 442 лв.</p> <p>За поставяне на имунизации на деца от 0-18г. (в т.ч. Манту), извършвани от изпълнители на ПИМП, планираната сума за 2018 г. е 5 155 020 лв.</p> <p>Достъпът до първична извънболнична медицинска помощ е</p>	:	:	:

		<p>гарантиран чрез задължението на изпълнителите на ПИМП за осигуряване на постоянен денонощен достъп на здравноосигурените лица до медицинска помощ. За тази цел през 2018 г. са предвидени 7 921 060 лв. *данните за денонощния достъп се отнасят за всички здравноосигурен и лица (ЗОЛ), не само за децата.</p>			
1.3.2. Дейности по Националната програма за подобряване на майчиното и детско здраве (НППМДЗ)					
1.3.2.1. Осигуряване провеждането на масов неонатален слухов скрининг за новородени.	МЗ	Бюджет на НППМДЗ	Брой изследвания в рамките на неонаталния слухов скрининг за новородени.	Ранно откриване и навременна интервенция при увреждане на слуха при новородени.	Национално ниво
1.3.2.2. Осигуряване дейността на комисиите за изготвяне на индивидуални медико-социални планове за деца с диабет, вродени сърдечни малформации, вродени лицеви малформации, вродени хематологични заболявания, муковисцидоза, детска церебрална парализа и недоносени деца, разкрити в университетски болници .	МЗ	Бюджет на НППМДЗ	Брой изготвени индивидуални медико-социални планове	Осигуряване на комплексно медицинско наблюдение за деца с диабет, вродени сърдечни малформации, вродени лицеви малформации, вродени хематологични	Национално ниво

				заболявания, муковисцидоза, детска церебрална парализа и недоносени деца.	
1.3.2.3. Осигуряване дейността на 31 Здравно-консултативни центъра за майчино и детско здраве	МЗ	Бюджет на НППМДЗ	Брой специализирани консултации и домашни посещения на деца с увреждания, хронични заболявания и недоносени деца.	Подобряване на достъпа до здравни услуги за деца с хронични заболявания и с увреждания, недоносени деца	Национално ниво
1.3.2.4. Изменение на Наредба № 3/2018 за определяне на пакета от здравни дейности, гарантиран от бюджета на Националната здравноосигурителна каса	МЗ	Бюджет на НЗОК за съответната година	Разширяване на обхвата на Наредба № 3/2018 г. с включване на нови амбулаторни процедури и клинични пътеки, прецизиране на диагнозите, на основните терапевтични и диагностични процедури, както и на индикациите за хоспитализация и дехоспитализация	Гарантиран и подобрен достъп на всички задължително здравноосигурени лица до определени по вид и обхват медицински дейности, при спазване на изискванията за своевременност, качество и непрекъснатост на диагностично- лечебния процес.	Национално ниво
1.3.2.5. Изменение на Наредба №8 от 2016 г. за профилактичните прегледи и диспансеризацията	МЗ	Бюджет на МЗ	Внесени изменения в Наредба № 8 от 2016 г. за профилактичните прегледи и диспансеризацията, в сила от 1 април 2018 г.,	Гарантиран достъп до необходимия обем профилактични и диспансерни дейности, насочен към ранно откриване на	Национално ниво

			осигуряващи разширяване на обхвата на профилактичните дейности по отношение на социално-значимите заболявания, регламентиране на медицински целесъобразния минимум от прегледи, консултации и изследвания при диспансеризация, в т. ч. и за редки болести.	рисквите фактори за развитие на заболяване, ранно диагностициране на настъпило заболяване и своевременно насочване за лечение с оглед предотвратяване на трайно увреждане или неблагоприятен изход	
1.3.2.6. Ограничаване възникването и разпространението на заразни болести чрез ваксинопрофилактика	МЗ	Бюджет на МЗ	Осигурени и разпределени ваксини за извършване на планови имунизации и реимунизации по изпълнение на Имунизационния календар на България.	Постигане и поддържане на имунизационен обхват с основни имунизации над 90%.	Национално и регионално ниво
1.3.2.7. Изпълнение на Национална програма за профилактика на оралните заболявания при деца от 0 до 18 г. в Р България 2015-2020 г. - Подобряване на оралното здраве на децата, намаляване на интензитета на зъбния кариес	МЗ	Бюджет на МЗ	1.Силанизиране на първите постоянни молари на деца от 6 до 8 г. 2.Провеждане на здравни беседи и кръгли маси за повишаване нивото на	1.Намалено разпространение на зъбния кариес 2.Повишени знания и подобрени умения на децата за опазване на оралното им здраве;	Национално ниво

			информираност за оралните заболявания.	3.Повишена информираност на населението за профилактика на оралните заболявания при децата.	
1.4. Утвърждаване на семейството като базов компонент на обществото и насърчаване на родителите за отглеждане на децата в семейна среда.					
1.4.1. Провеждане на изследване: „Отложените раждания в България – същност, последици и перспективи (1992-2016 г.)“	ИИНЧ при БАН	Бюджетна субсидия на БАН	Изготвяне на анализ на процеса на отлагане на ражданията след 1990 г. в България чрез приложението на индикатори, които имат за цел да коригират наблюдаваните периодни измерители за раждаемостта. Декомпозиране на „липсващите“ раждания в резултат на процеса на отлагане на прехода към родителство в периода 1990-2017 г.	Изготвяне на аналитичен материал, в който се изследва развитието на процеса на отлагане на ражданията в периода 1990-2017 г. и отражението му върху конвенционалните (периодните) измерители за раждаемостта.	Национално ниво
1.4.2. Закрила на децата от насилие, включително и насилие в интернет.	МВР, МОН, МТСП, ДАЗД, АСП	Държавен бюджет за 2018 г.	Приета Национална програма за превенция на насилието и злоупотребата с деца и изготвен План за действие към нея, който	Повишаване на ефективността на превантивните мерки срещу насилието над деца. Подобряване на достъпа до специализирани	Национално ниво, регионално и местно ниво

			предстои да бъде приет през месец април 2017 г.	услуги за деца, жертви на насилие и за деца, извършили насилие. Брой обхванати случаи .на насилие, по които са отворени случаи в ОЗД към ДСП.	
Направление 2 – Подобряване на репродуктивното здраве на населението					
2.1. Подобряване на грижите за репродуктивното здраве на жените и мъжете. Поддържане на добро здравно състояние на бременните жени и майките.					
2.1.1. Осигуряване дейността на 31 здравно-консултативни центъра за майчино и детско здраве.	МЗ	Бюджет на НППМДЗ	Брой специализирани консултации на родилки и бременни с патология на бременността. в т.ч. допълнителен преглед от специалист по АГ освен прегледа, извършен по реда на Наредба № 26/ 14.06.2007 г. за предоставяне на акушерска помощ на здравнонеосигурени жени и за извършване на изследвания извън обхвата на задължителното здравно осигуряване на деца и бременни жени.	Подобряване на достъпа до здравни услуги за бременни, родилки с патологична бременност, деца с хронични заболявания и с увреждания, недоносени деца.	Национално ниво
2.1.2. Осигуряване на медицински грижи за бременни и родилки	НЗОК	За целта в	:	:	Национално

<p>Наблюдение по програма „Майчино здравеопазване“ в извънболничната медицинска помощ (ИМП).</p> <p>От 01.01.2018 г. до 01.04.2018 г. се извършва от ОПЛ по Приложение № 13 към НРД за 2017 г. или от лекар със специалност „Акушерство и гинекология“ по Приложение № 15 към НРД 2017 г.</p> <p>От 01.04.2018 г. влиза в сила НРД за 2018 г., като наблюдението по програма „Майчино здравеопазване“ се извършва съгласно изискванията, заложи в приложенията към него: от ОПЛ – по Приложение № 12 към НРД 2018 г. и от АГ-специалист – по Приложение № 14 към НРД 2018 г.</p> <p>Оказване на медицински грижи за бременни и родилки в болничната медицинска помощ (БМП).</p>		<p>бюджета на НЗОК за 2018 г. са отделени 47 816 лв. за ПИМП, 928 381 лв. за СИМП, 3 957 864 лв. за СИМП (вторични прегледи) и 2 578 166 лв. за МДД.</p> <p>За оказване на грижи за бременната в болничната медицинска помощ (БП) планираните средства са 17 912 754 лв., като за акушерска помощ за раждания, независимо от срока на бременността и предлежанието на плода, са заделени 33 616 620 лв.</p> <p>НЗОК чрез трансфери от Министерството на здравеопазването (МЗ) извършва заплащане на</p>			<p>НИВО</p>
---	--	--	--	--	-------------

		разходи за медицинска помощ на здравнонеосигурени жени за срока на бременността - предвидената сума в размер на 4 680 000 лв.			
2.1.3. Осигуряване на безплатна следродилна здравна помощ по въпросите на кърменето и здравето състояние на новородените. В болничната медицинска помощ НЗОК осигурява лечението на новородени във всички степени на недоносеност с или без прилагане на сурфактант и/или прилагане на механична вентилация – по клинични пътеки (КП). Заплаща се и отделна КП № 6 „Грижи за здраво новородено дете“.	НЗОК	През 2018 г. планираната сума за тези дейности е 46 181 920 лв. По клинична процедура № 2 „Интензивно лечение на новородени деца с асистирано дишане“ са предвидени 138 600 лв.	:	:	Национално ниво
2.1.4. Профилактика на онкологичните заболявания на репродуктивната система при жените и мъжете и профилактика на ротавирусните гастроентерити (РГЕ).	НЗОК	От бюджета на Министерството на здравеопазването през 2018 г. за лекарствените продукти - ваксини и дейности по прилагането им по чл. 82, ал. 2 т. 3 от 33 планираните средства са в размер на 2 180 000 лв.	:	:	Национално ниво
2.1.5. НЗОК заплаща за осъществяване на пренатална диагностика. В програма „Майчино здравеопазване“ се включват изследвания, с	НЗОК	Планираните суми са 32 416	:	:	Национално ниво

които се установяват заболявания на майката, които впоследствие биха предизвикали аномалии на плода – медико-диагностичното изследване „серумен скрининг” за алфа-фетопротеин и свободен бета-хорионгонадотропин за оценка на риск от синдром на Даун и дефекти на невралната тръба. Изследването се прави при рисковата бременност на жени над 35-годишна възраст.		ЛВ.			
2.2. Значително намаляване на броя на абортите и извънбрачните раждания на деца, неприпознати от бащата.					
2.2.1. Осъществяване на превантивни и последващи мерки за намаляване на броя на абортите и извънбрачните раждания на деца.					
2.2.1.1. Предприемане на ефективни мерки за намаляване на ранните бракове.	МТСП, МОН, МЗ, МВР, АСП, ДСП, ОЗД, ДАЗД, НПО, училища	МТСП, МОН, МЗ, МВР, АСП, ДСП, ОЗД, ДАЗД, НПО, училища	В рамките на бюджета на отговорните институции	Превенция чрез работа на терен в общността и повишаване на информираността превенция чрез насърчаване ранното сигнализиране за случаи на ранно съжителство/спиране от училище и мултидисциплинарна работа по тях	Мултидисциплинарни срещи между ключови партньори; Повишена готовност за сигнализиране за такива случаи от образователни и здравни специалисти в ОЗД, полиция или на НТЛД 11611.
2.3. Превенция и лечение на инфекции на репродуктивните органи и ограничаване на риска от разпространение на ХИВ/СПИН в страната.					
2.3.1. Изпълнение на Национална програма за превенция и контрол на ХИВ и сексуално предавани инфекции 2017-2020 г.	МЗ	МЗ, бюджет на програмата, външно финансиране от Глобалния фонд за борба срещу СПИН, туберкулоза и малария	1.Функциониране на кабинети за анонимно и безплатно консултиране и изследване за СПИН. 2.Функциониране на сектори за леченина пациенти с ХИВ/СПИН.	1. Задържане на разпространението на ХИВ сред общото население – под 1 %. 2. Задържане на разпространението на ХИВ сред младите хора на възраст 15-24 г. – под 1 %. 3. Брой функциониращи Кабинети за	Национално и регионално ниво

				<p>анонимно и бесплатно консултиране и изследване за СПИН (КАБКИС) - 14</p> <p>4. Брой лица получили консултиране и изследване и узнали своя резултат в КАБКИС.</p> <p>5. Брой ХИВ-позитивни лица регистрирани за проследяване и обхванати с медицинско обслужване в секторите за лечение на пациенти с ХИВ/СПИН.</p> <p>6. Брой пациенти с ХИВ/СПИН, които получават АРВ терапия.</p>	
<p>2.3.2. Прилагане на обучителни модули и реализиране на кампании по проблеми, свързани с репродуктивното здраве, превенцията на HIV/СПИН и превенция на сексуално-рискното поведение.</p>	БЧК	Бюджет на БЧК, дирекция "БМЧК"	<p>Обучителни модули и обучения;</p> <p>Подготовка на доброволци-обучители;</p> <p>Прилагане на метод «връстници обучават връстници».</p>	<p>Превенция на репродуктивните заболявания и сексуално-рискно поведение;</p> <p>Подобряване на достъпа до здравна информация;</p> <p>Създаване на устойчиви връзки с училища;</p>	Национално ниво

				<p>Подобряване на сътрудничеството с други НПО; Отразяване на мероприятия и събития от медиите; Отразяване на събитията в официалните електронни страници на БЧК и БМЧК;</p> <p>Изпълнение: Брой проведени обучителни модули и обучения; Брой обхванати лица.</p>	
2.3.3. Провеждане на информационни кампании за борба със стигмата върху хора, живеещи с HIV/СПИН.	БЧК	Бюджет на БЧК, дирекция “БМЧК”	Информационни кампании; Викторини, игри и състезания.	<p>Превенция на HIV/СПИН и сексуално-рискново поведение; Подобряване на достъпа до здравна информация; Създаване на устойчиви връзки с училища; Подобряване на сътрудничеството с други НПО; Отразяване на мероприятия и събития от медиите; Отразяване на</p>	Национално ниво

				събитията в официалните електронни страници на БЧК и БМЧК; Изпълнение: Брой публични мероприятия и др; Брой обхванати лица.	
Направление 3 – Подобряване на общата демографска информираност и сексуално-репродуктивна култура на населението.					
3.1. Повишаване на демографската информираност и сексуално-репродуктивна култура на населението					
Направление 4 – Подобряване на общото здравословно състояние на населението и намаляване на общата, преждевременната, детската и майчината смъртност.					
4.1. Подобряване на стандарта и качеството на живот.					
4.1.1 Провеждане на изследване: Качество на живота на демографските групи в България.	ИИНЧ при БАН	Бюджетна субсидия на БАН	Индикатори за продукт: Анализ на индикатори за качеството на живот сред младите домакинства; домакинства на лица в предпензионна възраст; домакинства на лица в средата на трудовия си живот; домакинства, живеещи в различни по големина населени места в България.	Очаквани резултати: Разработване на индекс, обобщаващ концепцията за качеството на живот в единен измерител. Този индекс ще позволява да се сравни качеството на живот на демографските групи според възрастта на главата на домакинството и др. показатели.	Национално ниво, по райони и региони на страната
4.1.2. Изпълнение на програма „Намаляване търсенето на наркотици“.	МЗ	Средства по Националната стратегия за	1. Провеждане на XII-та Национална	1.Повишаване на здравната информираност	Национално и регионално ниво

		борба с наркотиците (2014-2018г.)	конференция по превенция на употребата на наркотици 2. Разширяване на мрежата от програми за лечение и психосоциална рехабилитация на зависими от наркотични вещества.	на обществото – брой проведени медийни кампании 2. Обучения и тренинги на лица, работещи в областта на превенцията на употребата на наркотични вещества. 3. Обучение на младежи-доброволци по подхода „Връстници обучават връстници“. 4. Реализиране на Национална програма за превенция употребата на наркотични вещества. 5. Обхванати лица в лечебни и психосоциални програми. 6. Функциониращи програми за лечение и психосоциална рехабилитация -30бр.	
4.1.3. Изпълнение на Национална програма за превенция и контрол на туберкулозата 2017 – 2020 г.	МЗ	В рамките на утвърдения бюджет за 2018 г. на МЗ, както средства от	1. Провеждане на кампании „Дни на отворените врати” в лечебните	1. Намаляване на заболеваемостта от туберкулоза през 2018 г. на 22,5 на 100 000	Национално и регионално ниво

		външно финансиране от Глобалния фонд за борба срещу СПИН, туберкулоза и малария.	<p>заведения по туберкулоза.</p> <p>2.Функциониращ и сектори за лечение на пациентите с мултирезистентна туберкулоза.</p> <p>3.Функциониращ и регионални лечебни заведения, които отговарят за превенция, диагностика, лечение и контрол на туберкулозата.</p> <p>4.Функциониращ и лаборатории в страната, за които се осигуряват диагностикуми и консумативи по националната програма.</p> <p>5.Обучение на специалисти.</p>	<p>население.</p> <p>2. Задържане на относителния дял на успешно лекуваните новооткрити случаи с белодробна туберкулоза с микроскопско и/или културелно изследване над 85 %.</p> <p>3. Брой обхванати контактни лица с химиофилактика.</p> <p>4. Брой на случаите на туберкулоза от групите във висок риск.</p> <p>5. Брой обучени специалисти</p>	
4.1.4. Един път годишно на здравноосигурените лица се провежда профилактичен преглед от общопрактикуващ лекар. Профилактичните прегледи на здравноосигурени лица над 18-годишна възраст от 01.01.2018 г. до 01.04.2018 г. се извършват съгласно НРД 2017 г. от изпълнители на ПИМП, а от 01.04.2018 г. - съгласно НРД 2018 г., Наредба № 8 от 3 ноември 2016 г. за профилактичните прегледи и диспансеризацията, Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 8 от 2016 за профилактичните прегледи и диспансеризацията, в сила от	НЗОК	Броят на планираните през 2018 г. профилактични прегледи на лица над 18-годишна възраст е 2 868 946. За	:	:	Национално ниво

01.04.2018 г.(обн., ДВ, бр. 27 от 27 март 2018 г.) и Наредба № 3 от 20 март 2018 г. за определяне на пакета от здравни дейности, гарантиран от бюджета на НЗОК (обн., ДВ, бр. 29 от 30 март 2018 г.).		профилактични прегледи на ЗОЛ над 18-годишна възраст от рискови групи - дейности, извършвани от изпълнители на СИМП, са заделени 361 932 лв., а за МДД - 22 542 лв. за 30 161 лица.			
<p>4.1.5. На лица след претърпяно заболяване или хирургическа интервенция, както и палиативни грижи и грижа за лица във вегетативно състояние</p> <p>Физикална и рехабилитационна медицина В извънболничната медицинска помощ необходимостта от рехабилитационни мероприятия за здравноосигурените лица се установява от лекар специалист и/или от общопрактикуващия (личния) лекар, като лечението се извършва по предписан от лекаря специалист по „Физикална и рехабилитационна медицина“ физиотерапевтичен курс на лечение. Това е от съществено значение и за хората след претърпяно заболяване или хирургическа интервенция, с цел постигане на максимален терапевтичен ефект и превенция на по-нататъшни увреждания.</p>	НЗОК	За физиотерапия, извършена от лекари в специализирания и извънболнична медицинска помощ планираните през 2018 г. средства са в размер 15 829 218 лв. , за физиотерапия и рехабилитация в болничната медицинска помощ – 52 127 285 лв. , а за палиативни грижи и болни в състояние на кома – 1 166 870 лв.	:	:	Национално ниво
<p>4.1.6. Осигуряване на достоен и качествен живот на пациентите със заболявания.</p> <p><i>*Прогнозите са за периода от 01.04.2018 г. до 31.03.2019 г., тъй като през м. ноември - февруари на всяка календарна година се провеждат процедури по договаряне на съответните</i></p>	НЗОК	За медицински изделия (МИ), предназначени за заболявания, включени в	:	Очакваният брой медицински изделия, прилагани в извънболничната	Национално ниво

номенклатури, както и на НРД, които определят конкретните продукти и условията за тяхното прилагане.		списъка на наредбата, съгласно чл.45, ал.3 от Закона за здравното осигуряване (ЗЗО) - тест-ленти, стоми, превръзки за Булозна епидермолиза (т.нар.„пеперудени деца“), консумативи за инсулинови помпи при лица с тип 1 захарен диабет, са предвидени 21 000 000 лв.		медицинска помощ за 2018 г. е 600 бр. продукта. Прогнозният брой пациенти, които биха се възползвали от изделията, са около 46 000 здравноосигурени лица.	
4.1.7. Опазване на обществения ред и противодействие на престъпността през туристическите сезони в курортните комплекси и курортите в България.	МВР	Бюджет на МВР	Обезпечаване на сигурността в курортните комплекси.		В курортните комплекси и курортите в България
4.1.8. Кампания „Спортът е по-добрия начин децата да пораснат“	МВР	Бюджет на МВР	Организиране на спортни мероприятия с цел насърчаване на физическото възпитание и спорта като превантивни практики сред подрастващите	Брой организирани спортни мероприятия	Национално ниво
4.1.9. Национална програма „Работата на полицията в училищата“	МВР	Бюджет на МВР	Превенция по отношение на децата в училищна възраст и изграждане на модели за безопасно		Национално ниво

			поведение у подрастващите		
4.1.10. Превенция на употреба на алкохол и наркотични вещества	МВР	Бюджет на МВР	Противодействие на престъпленията свързани с производството и разпространението на наркотични вещества.		Национално ниво
4.1.11. Противодействие на престъпността, опазване на обществения ред и превенция.	МВР	Бюджет на МВР			Национално ниво
4.2. Ускоряване на повишаването на средната продължителност на живота и на продължителността на живота в добро здраве.					
4.2.1. Диспансерно наблюдение в извънболничната и в болничната помощ. От 01.01.2018 г. до 01.04.2018 г. диспансерното наблюдение в извънболничната помощ се осъществява по Приложение № 9 „Пакет дейности и изследвания на ЗОЛ по МКБ, диспансеризирани от ОПЛ“ и по Приложение № 14 „Пакет дейности и изследвания на ЗОЛ по МКБ, диспансеризирани от лекар специалист“, съгласно НРД 2017 г., а от 01.04.2018 г., съответно по Приложение № 8 и по Приложение № 13 на НРД 2018 г. От 01.04.2018 г. лицата със заболяване „Синдром на Turner“ (МКБ код Q96) се диспансеризират от лекар специалист по ендокринология и болести на обмяната, като по този начин е разширен обхватът на диспансерното наблюдение на ЗОЛ над 18-годишна възраст. От 01.01.2018 г. до 01.04.2018 г. комплексното диспансерно (амбулаторно) наблюдение на пациенти с кожно-венерически заболявания и с психични заболявания се осъществява в съответствие с Наредба № 8 за профилактичните прегледи и диспансеризацията и наредбата по чл. 45, ал.2 от Закона за здравето,	НЗОК	За прегледи по диспансерно наблюдение на здравноосигурен и лица с едно или с повече заболявания, извършвани от изпълнители на ПИМП, са планирани 51 031 814 лв. , а от изпълнители на СИМП - 9 543 222 лв. Предвидените суми за МДД изследвания по повод диспансерно наблюдение са 13 075 610 лв. За комплексно диспансерно (амбулаторно наблюдение) на лица с психични	:	:	Национално ниво

<p>а от 01.04.2018 г. - съгласно изискванията на Наредба № 8 от 2016 г. за профилактичните прегледи и диспансеризацията и на Наредба № 3 от 2018 г. за определяне на пакета от здравни дейности, гарантиран от бюджета на НЗОК, издадени от министъра на здравеопазването.</p>		<p>и кожно-веноерически заболявания са предвидени 313 866 лв. За диспансерно наблюдение на пациенти със злокачествени заболявания, осъществявано от изпълнители на болнична медицинска помощ и за диспансерно наблюдение при муковисцидоза, планираните през 2018 г. средства са 13 792 745 лв. За Амбулаторна процедура № 42 „Амбулаторно наблюдение/диспансеризация на пациенти с възпалителни полиатропатии и спондилопатии“, определените средства съгласно НРД 2018 г. са в размер на 751 950 лв. за 8 355 пациенти.</p>			
<p>4.2.2. Поставяне на медицински изделия в условията на болнична помощ.</p>	<p>НЗОК</p>	<p>За медицински изделия (импланти),</p>	<p>:</p>	<p>:</p>	<p>:</p>

		които се имплантират в пациента по време на болничния престой, НЗОК е планирала през 2018 г. сума в размер 98 000 000 лв.			
4.3. Намалване на общата смъртност					
4.3.1. Подобряване на лечебно-диагностичното и разширяване на профилактично-превантивното здравно медицинско обслужване на населението. Акцентиране върху дейностите по промоцията и профилактиката.					
4.3.1.1. Национална стратегия на Република България за интегриране на ромите 2014 – 2020 г.	МЗ	Държавен бюджет	<p>1. Профилактични прегледи и имунизации на здравно неосигурени лица от ромски произход и на лица със затруднен достъп до лечебни заведения с мобилни кабинети.</p> <p>2. Обучителни мероприятия и разяснителни кампании.</p> <p>3. Повишаване броя на квалифицираните роми, работещи в здравната система.</p>	<p>1. Подобряване на профилактичните дейности и на здравния статус.</p> <p>2. Повишаване на здравната култура.</p> <p>3. Подобряване достъпа до здравни услуги.</p>	Регионално ниво
4.3.1.2. Изпълнение на Национална програма за превенция на хроничните незаразни болести 2014-2020 г.	МЗ	Държавен бюджет	<p>1. Брой проведени кампании и масови мероприятия;</p> <p>2. Брой проведени</p>	Повишена информираност на населението за рисковите фактори за здравето.	Национално и регионално ниво

			<p>обучителни мероприятия (курсове, семинари, лекции, видеопокази).</p> <p>3. Издадени здравно информационни материали</p> <p>4. Провеждане на скринингови прегледи и изследвания за колоректален карцином, рак на шийката на матката и рак на гърдата.</p>	<p>Ранно диагностициране на онкологичните заболявания.</p>	
<p>4.3.1.3. Профилактични прегледи и изследвания на здравноосигурени лица над 18-годишна възраст.</p> <p>От 01.01.2018 г. до 01.04.2018 г. профилактичните прегледи се извършват от общопрактикуващите лекари при спазване изискванията на Приложение № 13 към НРД 2017 г. „Дейности на ОПЛ по имунопрофилактика, програма „Детско здравеопазване“, профилактични прегледи на ЗОЛ над 18 години, формиране на групи от лица с рискови фактори за развитие на заболяване при ЗОЛ над 18 години, профилактични дейности при ЗОЛ над 18 години с рискови фактори за развитие на заболяване и програма „Майчино здравеопазване“.</p> <p>От 01.04.2018 г. профилактичните прегледи на ЗОЛ над 18-годишна възраст се извършват съгласно изискванията на <u>Приложение № 12</u> към НРД 2018 г., Наредба № 8 от 3 ноември 2016 г. за профилактичните прегледи и диспансеризацията, Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 8 от 2016 за профилактичните прегледи и диспансеризацията, в сила от 01.04.2018 г., и Наредба № 3 от 20.03.2018 г. за определяне на пакета от здравни дейности, гарантиран от бюджета на НЗОК.</p> <p>Ново изискване в НРД 2018 г. е на жените от 30 до 40 години да се извършва изследване на онкопрофилактична цитонамазка ежегодно, а след две негативни цитонамазки – веднъж на 3 години.</p>	НЗОК	<p>Съгласно заложените изисквания на Наредба № 8 за профилактичните прегледи и диспансеризацията, от финансовия ресурс на НЗОК за профилактични прегледи на здравноосигурен и лица над 18-годишна възраст, извършвани от изпълнители на ПИМП, са планирани 33 304 726 лв. за 2 868 946 лица, а</p>	:	:	Национално ниво

		за МДД изследвания по повод профилактични прегледи - 10 022 862 лв.			
4.3.1.4. Заплащане на лекарства. НЗОК заплаща изцяло или частично за лекарствени продукти за домашно лечение и диетични храни за специални медицински цели.	НЗОК	Цялата планирана сума за 2018 г. за лекарствени продукти, медицински изделия (МИ) и диетични храни за специални медицински цели за домашно лечение на територията на страната и за лекарствени продукти за лечение на злокачествени заболявания в условията на болнична медицинска помощ, които НЗОК заплаща извън стойността на оказваните медицински услуги е в размер 1 000 000 000 лв. , в т.ч. 718 000 000 лв. са за лекарствени продукти, медицински	:	:	Национално ниво

		изделия и диетични храни за специални медицински цели, за домашно лечение на територията на страната (тук са включени и 21 000 000 лв. за МИ). Финансовите средства, които НЗОК е предвидила за лекарствена терапия при злокачествени заболявания през 2018 г., са 282 000 000 лв.			
4.3.1.5. Подобряване на лекарствената политика и достъпа до лекарства.	МЗ	Държавен бюджет	Задоволяване в пълен обем нуждите на населението от качествени, достъпни и стойностно-ефективни лекарствени продукти.	Осигуряване на най-рационалното лечение на българските пациенти.	Национално и регионално ниво
4.3.1.6. Провеждане на годишни профилактични прегледи, изследвания и диспансеризация на военнослужещите и цивилните служители от Министерството на отбраната във Военномедицинската академия.	МО ВМА	В рамките на бюджета	Допълнително се поставя акцент върху здравословното състояние и се получава съответната здравната помощ и съвет при	Със задължителен характер Подобряване на профилактичните дейности и на здравния статус. Повишаване на	На територията на цялата страна

			необходимост. Изградена административна система за осъществяване на лечебно-диагностичното и профилактично-превантивното здравно медицинско обслужване Затвърждаване на фокуса върху дейностите по профилактиката.	здравната култура. Подобряване достъпа до здравни услуги. Ранно диагностициране на онкологичните заболявания.	
4.3.1.7. Ограничаване на пътно-транспортния травматизъм.	МВР	Бюджет на МВР	Провеждане на превантивна кампания за спазване на Закона за движение по пътищата	Постигане на трайна тенденция за ограничаване на броя на загиналите и ранените по пътищата	Национално ниво.
4.4. Намаляване на майчината и детската смъртност.					
4.4.1. Откриване на женски и детски консултации, нормативно и финансово обезпечаване на разширяването на функциите и обхвата и въвеждането на задължително безплатно наблюдение на бременни жени, кърмачки и новородени.					
4.4.1.1. Осигуряване дейността на Здравно-консултативните центрове за майчино и детско здраве, разкрити в изпълнение на дейностите по Националната програма за подобряване на майчино и детско здраве.	МЗ	Бюджет на НППМДЗ	Брой специализирани консултации и домашни посещения, на деца с хронични заболявания, увреждания и недоносени деца, родилки и бременни с патология на бременността. В	Подобряване на достъпа до здравни услуги за бременни, родилки с патологична бременност, деца с хронични заболявания и с увреждания, недоносени деца	Национално ниво

			т.ч. допълнителен преглед от специалист по АГ освен прегледа, извършен по реда на Наредба № 26/14.06.2007 г.		
4.4.1.2. Осигуряване на изследвания и консултации в рамките на биохимичен скрининг на бременни за оценка на риска от раждане на дете болест на Даун, други анеуплоидии, спина бифида, аненцефалия и тежък дефект на коремната стена.	МЗ	Бюджет НППМДЗ	Брой изследвания в рамките на биохимичния скрининг по програмата	Подобрен достъп до здравни услуги за бременни и намаляване на риска от раждане на дете с вродени аномалии.	Национално ниво
4.4.2. Въвеждане на мерки за осигуряване на достъп до качествени медицински услуги на живеещите в селата бременни жени, млади майки и деца.					
4.4.2.1. Подкрепа за изпълнителите на медицинска помощ, работещи в населени места с неблагоприятни условия.	МЗ	Бюджет на МЗ	Брой субсидирани общински лечебни заведения за болнична помощ, които се намират в труднодостъпни и/или отдалечени райони на страната за осъществяване на дейности извън обхвата на задължителното здравно осигуряване (поддържане на капацитета и осигуряване на диагностика и лечение на болни, в т.ч. продължително лечение на пациенти със сърдечно-съдови,	Брой население, в това число бременни, родилки и деца, в труднодостъпни и/или отдалечени райони на страната с подобрен достъп до болнична медицинска помощ.	Общинско ниво

			неврологични и белодробни заболявания).			
<p>4.4.2.2. Съгласно Наредба № 8 от 2016 г. за профилактичните прегледи и диспансеризацията, издадена от министъра на здравеопазването, децата подлежат на профилактични прегледи и изследвания, определени по вид и честота в приложение № 1.</p> <p>От 01.01.2018 г: Профилактични прегледи на лица от 0 до 18-годишна възраст, изследвания и имунизации се извършват по програма „Детско здравеопазване“ от:</p> <p>1. общопрактикуващите лекари, при спазване изискванията на Приложение „Дейности на ОПЛ по имунопрофилактика, програма „Детско здравеопазване“, профилактични прегледи на ЗОЛ над 18 години, формиране на групи от лица с рискови фактори за развитие на заболяване при ЗОЛ над 18 години, профилактични дейности при ЗОЛ над 18 години с рискови фактори за развитие на заболяване и програма „Майчино здравеопазване“.</p> <p>2. от лекарите специалисти по „Детски болести“ по Приложение „Дейности на лекаря специалист по „Педиатрия“ по програма „Детско здравеопазване“, на лекаря специалист по „Акушерство и гинекология“ по програма „Майчино здравеопазване“ и на лекаря специалист по профилактика на ЗОЛ над 18 г. с рискови фактори за развитие на заболяване“.</p>	НЗОК	За поставяне на имунизации на деца от 0-18г.(в т.ч. Манту), извършвани от изпълнители на ПИМП, планираната сума за 2018 г. е 5 155 020 лв.	:	:	Национално ниво	
<p>4.4.2.3. Регламентирана е и възможност дейностите по програми „Детско- и „Майчино здравеопазване“ да се изпълняват не само от специалист, но и от изпълнител на ПИМП, с оглед достъпа до медицински услуги във всички райони на страната, на живеещите в селата бременни жени, млади майки и деца.</p>	НЗОК					Национално ниво
4.5. Намаляване на общата заболеваемост и превенция на социално значими болести, вкл. болести на сърцето и кръвоносната система, онкологични заболявания, заболявания водещи до трайна инвалидизация и др.						
<p>4.5.1. Прилагане на изискванията за здравословни и безопасни условия на труд.</p>	МО	В рамките на държавния бюджет	Спазване на разпоредбите на трудовото законодателство	Поддържане на работни взаимоотношения със службите по заетостта, както и различни форми на консултации с инспекциите по		В системата на Министерството на отбраната.

				<p>труда</p> <p>Извършване на обхвaten и ефективен контрол, чрез проверки по конкретна и актуална тематика, обхващаща изпълнението на социалните мероприятия.</p> <p>Осигуряване на лични предпазни средства, специално работно облекло и работно облекло.</p>	
4.5.2. Извършване на проверки за спазване на здравословни и безопасни условия на труд	МО	В рамките на утвърдения бюджет, политика и бюджетна програма в областта на осигуряването на подходящи условия на труд.	Брой извършени проверки. Планиране: 7 бр. проверки на 29 военни формирования и структури.	Повишаване на ефективността на контрола за спазване на трудовото законодателство и в областта на заетостта.	На територията на цялата страна.
4.5.3. Провеждане на обучения на различни групи от населението по първа долекарска помощ на кандидат-водители на МПС, служители на фирми и ведомства, учители, детегледачи, родители на деца до 8 год. Възраст, пътни полицаи	БЧК	Бюджет на БЧК	Обучения: Планират се да бъдат обучени по първа помощ в страната: - минимум 63000 кандидат-водители на МПС; -минимум 2700	Повишаване обхвата на обучените по първа долекарска помощ; Намаляване на жертвите от ПТП.	Национално ниво

			<p>служители на фирми /ведомства; - минимум 600 учители, родители или детегледачи; - минимум 350 служители на МВР; Обучителни материали: - Преиздаване на учебното помагало»Първа помощ при ПТП» в 80000 тираж; -Преиздаване на учебното помагало «Ръководство по първа помощ» тираж 5000; - Преиздаване на учебното помагало «Първа помощ на работното място» - тираж 10000 бр.</p>		
4.6. Инвестиране във високи технологии в сферата на здравеопазването за гарантиране на по-висока ефективност и ефикасност на здравните грижи					
4.6.1. В извънболничната медицинска помощ.	НЗОК	Планираните средства през 2018 г. за високоспециализирани дейности в извънболничната медицинска помощ са в	:	:	Национално ниво

		размер 15 829 218 лв. За най-скъпоструващот о изследване в извънболничната медицинска помощ – ядрено-магнитният резонанс (ЯМР), са предвидени 6 828 571 лв.			
4.6.2. В болничната медицинска помощ.	НЗОК	За високоспециализирана диагностика PET/CT и роботизирана лапароскопска хирургия в условията на болничната медицинска помощ планираните финансови средства през 2018 г. са в размер на 54 140 200 лв.	:	:	Национално ниво
4.7. Подобряване на контрола по отношение на трудовото законодателството, условията на труд и в областта на заетостта.					
4.7.1. Прилагане на по-ефективен контрол на спазването на трудовото законодателство и в областта на заетостта, както и за по-пълното прилагане на изискванията за здравословни и безопасни условия на труд.					

<p>4.7.1.1. Извършване на проверки за спазване на трудовото законодателство, здравословни и безопасни условия на труд и в областта на заетостта.</p>	<p>ИА „ГИТ“</p>	<p>В рамките на утвърдения бюджет, политика и бюджетна програма в областта на трудовите отношения и осигуряването на подходящи условия на труд.</p> <p>Прогнози:</p> <p>4 173 000 лева приходна част; 8 750 000 лева разходна част.</p>	<p>Брой извършени проверки.</p> <p>Планирани:</p> <p>25 000 проверки</p>	<p>Повишаване на ефективността на контрола за спазване на трудовото законодателство и в областта на заетостта.</p>	<p>Национално ниво</p>
<p>4.7.1.2. Прилагане на изискванията за здравословни и безопасни условия на труд.</p>	<p>Министерство на отбраната</p>	<p>В рамките на утвърдения бюджет.</p>	<p>Спазване на разпоредбите на трудовото законодателство</p>	<p>Поддържане на работни взаимоотношения със службите по заетостта, както и различни форми на консултации с инспекциите по труда;</p> <p>Извършване на обхватен и ефективен контрол, чрез проверки по конкретна и актуална тематика, обхващаща изпълнението</p>	<p>В системата на Министерство на отбраната</p>

				на планираните мероприятия. Осигуряване на лични предпазни средства, специално работно облекло и работно облекло.	
4.7.1.3. Извършване на проверки за спазване на здравословни и безопасни условия на труд.	Министерство на отбраната	В рамките на утвърдения бюджет, политика и бюджетна програма в областта на осигуряването на подходящи условия на труд.	Брой извършени проверки. Планирани: 7 бр. проверки на 29 военни формирования и структури.	Повишаване на ефективността на контрола за спазване на трудовото законодателство и в областта на заетостта.	На територията на цялата страна.
4.7.1.4. Екип от ИИОЗ работи по научно-изследователски проект „Икономиката в сянка“ като девиантна практика	ИИОЗ-БАН	Финансирането на проекта е за сметка на бюджетната субсидия на ИИОЗ.	Публикувани статии в списания и сборници; Изнесени доклади на национални и международни конференции	1. Описани са типичните сенчести икономически практики за условията на българската икономика. 2. Установени са основните причини, поради които населението в активната икономическа възраст се включва в сенчести	На национално ниво По райони и региони на страната

				<p>икономически практики.</p> <p>3. В смисъла на разработките на Бурдийо, са конструирани основните хабитуси и социални полета на неформалността в трансформиращото се българско общество. В рамките на тези полета са обяснени типичните модели неформално (сенчесто) икономическо поведение на индивидите; Обосновани и конструирани са типичните поведенчески модели, в рамките на които индивидите в трансформиращото се българско общество използват или не сенчести</p>	
--	--	--	--	---	--

				<p>икономически практики.</p> <p>4. Тествани са основните хипотези на проекта за разработването на основните хабитуси и социални полета на неформалността в трансформиращото се българско общество, както и за конструирането на осем категории поведение в трансформиращото се общество: 1) конформисти; 2) иноватори; 3) ритуалисти; 4) оттеглящи се; 5) бунтари; 6) максимизатори; 7) неутрализатори и 8) алтернатори. По този начин са конструирани основните теоретични</p>	
--	--	--	--	--	--

				<p>постановки за разкриване на специфичните за трансформиращото се българско общество хабитуси и социални полета на неформалността и анализа на „икономиката в сянка“ като девиантна практика.</p>	
4.8. Подобряване на чистота на околната среда (вода, въздух, почви).					
<p>4.8.1. Приключване на научно-приложен проект: „Екологично-депресивни територии в България и социално-икономически ефекти от трансформациите им”</p>	<p>ИИИ при БАН</p>	<p>Бюджетна субсидия на БАН (разходите не могат да бъдат конкретизирани, тъй като финансирането не е проектно)</p>	<p>Локализиране и проследяване на разнообразните ефекти в хода на трансформацията на екологично-депресивните територии в устойчиви /в резултат на прекратяване на негативното въздействие на потоците опасни отпадъци/</p>	<p>Изясняване ролята, значението и взаимодействието на главните фактори, формиращи територии с влошени екологични характеристики по линия на опасните отпадъци. Идентифициране на причините, довели до продължителния застой и ниската ефективност на досегашните политики и</p>	<p>Национално и регионално ниво</p>

				<p>практики по интегрираното управление на опасните отпадъци. Проследяване тенденциите в процеса на генериране на опасни отпадъци в България за периода 2005-2015 година и начините за третирането им. Създаване на методически инструменти за обхващане на степента на промяна на екологично-депресивните територии в посока устойчивост.</p>	
4.8.2. Обезопасяване на опасни за здравето източници на замърсяване – сметища, производства, отпадъчни води и др.					
4.8.2.1. Опазване и подобряване състоянието на водните ресурси.	МОСВ, общини, ВиК оператори; ВиК асоциации	Оперативна програма „Околна среда 2014-2020г.“ (ОПОС 2014-2020 г.) Кохезионен фонд (КФ) (85%); Национално съфинансиране (15%).	Изградени/ рехабилитирани / реконструирани ПСОВ (брой)	Товар на замърсяване, който се събира и третира в пълно съответствие с приложимото законодателство (екв. Ж.) Водоснабдяване: Допълнителен брой жители с	Национално ниво

				<p>достъп до подобро водоснабдяване (лица)</p> <p>Пречистване на отпадъчните води: Допълнителен брой жители с достъп до подобро пречистване на отпадъчните води (екв. Ж.)</p> <p>Население (брой жители), обхванато от мярката</p>	
		ПУДООС, В рамките на държавния бюджет	<p>Изградена водоповодна мрежа (км);</p> <p>Изпълнени договори за изграждане на канализационни колектори (брой);</p> <p>Изградена канализационна мрежа (км)</p>		
4.8.2.2. Намаляване на количеството депонирани битови отпадъци чрез изграждане на инфраструктура за оползотворяване на отпадъци.	Общини	Оперативна програма ОПОС 2014-2020 г. ЕФРР (85%); Национално съфинансиране (15%).	<p>Твърди отпадъци: Допълнителен капацитет за рециклиране на отпадъци (тона/година)</p> <p>Допълнителен капацитет за оползотворяване на битови отпадъци (за получаване на енергия) (тона/година)</p>	Количество на депонираните битови отпадъци (тона)	
4.8.2.3. Изграждане на регионални съоръжения за екологосъобразно третиране и обезвреждане на отпадъците.	МОСВ, общини	В рамките на държавния	Сключени договори за	Население (брой жители),	

		бюджет, ПУДООС	изграждане на екологична инфраструктура (брой); Новоизградени регионални депа за твърди битови отпадъци (брой)	обхванато от мярката	
4.8.2.4. Закриване и рекултивация на съществуващи депа/ съоръжения за битови отпадъци, които не отговарят на изискванията на действащите нормативни актове.	МОСВ, общини, ПУДООС	В рамките на държавния бюджет, ПУДООС	Извършена техническа рекултивация на депа (брой); Извършена биологична рекултивация на депа (брой)	Закрити /рекултивирани депа/ съоръжения за битови отпадъци, които не отговарят на изискванията на действащите нормативни актове (брой)	
4.8.2.5. Проучване и разработване на пилотни модели за екологосъобразно събиране и временно съхранение на опасни отпадъци от домакинствата.	МОСВ, ПУДООС	Българо-швейцарската програма за сътрудничество (БШПС) – Швейцарската конфедерация (85%); Национално съфинансиране(15 %).	Изграждане на общински центрове за събиране и временно съхранение на опасни битови отпадъци. Доставка на мобилни събирателни пунктове за опасни битови отпадъци.	Събрани и временно съхранени опасни отпадъци от домакинствата (тона); Изградени пилотни центрове в общини (брой) Общини, обслужвани от мобилна схема за събиране на опасни	

				отпадъци от домакинства (брой)	
4.8.2.6. Изпълнение на мерки за екологосъобразно обезвреждане на излезли от употреба пестициди и други препарати за растителна защита с изтекъл срок на годност	МОСВ, ПУДООС	БШПС – Швейцарската конфедерация (85%); Национално съфинансиране (15 %).	Преупаковане, временно съхранение, износ с цел обезвреждане и почистване на складове и терени, където се съхраняват пестициди.	Обезопасени складове (брой); Количество обезвредени препарати (тона) Общини с премахната опасност за населението (брой)	
4.8.2.7. Превенция и управление на риска от наводнения и свлачища: а) Повишаване защитата и готовността за адекватна реакция на населението при наводнения	МОСВ, МВР, общини	ОПОС 2014-2020 г. – КФ (85%); Национално съфинансиране (15%)	Предотвратяване и управление на риска: брой жители, които се ползват от мерки за защита от наводнения (лица); Установени центрове за повишаване готовността на населението за адекватна реакция при наводнения (брой)	Райони със значителен потенциален риск от наводнения, в които населението няма готовност за адекватна реакция при наводнения (брой)	
б) Повишаване защитата на населението от свлачищни процеси;	МРРБ, МОСВ, общини	Източник на финансиране: ОПОС 2014-2020 г. – КФ (85%); Национално съфинансиране (15%)	Укрепени свлачища (хектара)	Население в риск от свлачища (лица)	Национално, регионално и общинско ниво

<p>4.8.2.8. Намаляване замърсяването на атмосферния въздух чрез понижаване количествата на ФПЧ10 /Nox.</p>	<p>МОСВ, общини</p>	<p>ОПОС 2014-2020 г. КФ (85%); Национално съфинансиране (15%)</p>	<p>Население, обхванато от мерките за намаляване на количествата на ФПЧ10 и Nox (лица)</p> <p>Проекти, насочени към намаляване количествата на ФПЧ10 и Nox (брой)</p>	<p>Количество на ФПЧ10 (тона/година) Количество на Nox (тона/година)</p> <p>Намаляването на количествата на ФПЧ₁₀ и NO_x ще бъде определено чрез методика, след изпълнението на конкретните проекти, включени за финансиране от ОПОС 2014-2020 г.</p>	
<p>4.8.2.9. Извършване на текуща оценка на качеството на атмосферния въздух (КАВ) и контрол на емисиите на вредни вещества от неподвижни източници на емисии.</p>	<p>МОСВ/ИАОС/ РИОСВ</p>	<p>В рамките на държавния бюджет</p>	<p>Осъществяване на ежедневен контрол върху качеството на атмосферния въздух посредством Националната Автоматизирана система за контрол на качеството на атмосферния въздух (НАСККАВ);</p> <p>Калибриране на автоматичните газанализатори</p>	<p>Осигуряване на достъп до информация на обществеността посредством публикуваните на интернет страницата на ИАОС на ежедневни бюлетини за КАВ – изпълнява се ежедневно.</p>	

			<p>за контрол качеството на атмосферния въздух от Калибровъчна лаборатория-ИАОС, (съгласно международния стандарт EN ISO БДС 17025) – достоверност на даните от измерванията, получени от НАСККАВ.</p> <p>Извършване на контролни проверки за измервания на емисиите от неподвижни източници, съгласно утвърден от министъра на ОСВ график.</p>	<p>Брой планирани за 2018 г. контролни проверки на неподвижни източници на емисии – 2 450.</p> <p>Изпълнение: Брой проверки по ЗЧАВ за 2018 г. на предприятия/обекти на територията на 16-те РИОСВ.</p>	
4.8.2.10. Извършване на текуща оценка на състоянието на почвите в рамките на мониторинговата мрежа за почвен мониторинг – I ниво (широкомасщабен мониторинг) и II ниво (вкисляване и засоляване).	МОСВ/ИАОС/РИ ОСВ	В рамките на държавния бюджет	Оптимизиране на националните мрежи за наблюдение и контрол на състоянието на почвите.	<p>Пунктове за почвени проби, утвърдени в годишната Програма за почвен мониторинг (брой)</p> <p>Взети почвени проби (брой)</p>	
4.9.3. Развитие на Националната система за мониторинг на околната среда (НСМОС)					
4.9.3.1. Осигуряване на достоверна и достатъчна по обхват	ИАОС	Източник на	Разработени,	Информационн	

информация за състоянието на околната среда.		финансиране: ДБ; Оперативни програми	внедрени и поддържани информационни и системи за компонентите и факторите на околната среда, включително с публичен достъп.	и системи за подсистемите на НСМОС (брой) Информационни и системи с публичен достъп (брой)	
4.9.4. Намаляване емисиите на парникови газове чрез финансираните от Националния доверителен екофонд (НДЕФ) програми					
4.9.4.1. Изпълнение на проекти за енергийна ефективност	НДЕФ, общини	Източник на финансиране: НДЕФ (в зависимост от вида на обекта и допустимостта му до безвъзмездно финансиране от други национални или европейски източници (от 25% – до 70%); Собствено съфинансиране (в зависимост от вида на обекта и договорената безвъзмездна субсидия).	Санирани обществени сгради – училища, ясли и детски градини, административни и сгради, читалища, и др. (брой)	Население (брой жители), обхванато от мярката – повишаване качеството на човешките ресурси; Количествена информация за намалението на емисиите на парникови газове и спестената енергия	
4.9.4.2. Схема за насърчаване използването на електромобили	НДЕФ, общини, държавни институции	Източник на финансиране: НДЕФ – 20 хил. лева за закупуване на изцяло електрически превозни средства категория М1 и N1; НДЕФ – 10 хил. лева за закупуване	Закупени електрически или хибридни (plug-in) превозни средства категория М1 и N1, M2 и N2, и L7e (брой).	Повишаване обхвата на бенефициерите (брой); Количествена информация за намалението на вредните емисии и емисиите на	

		<p>на хибридни електрически (plug-in) превозни средства категория M1 и N1; 20 хил. лева за изцяло електрически превозни средства категория L7e и допълнителни надстройки за тях (до 50% от стойността на надстройките); 30 хил. лева за изцяло електрически превозни средства (ванове 7+1; 6+1 места), категория M1 или N1; 40 хил. лева за изцяло електрически превозни средства категория M2 и N2.</p> <p>Собствено съфинансиране – останалата част до 100% от стойността на превозните средства.</p>		парникови газове; Количествена информация за спестени горива	
4.9.4.3. Оползотворяване на топлинната енергия на минералните води и като резултат – директно или индиректно намаляване на емисиите на парникови газове, чрез безвъзмездно предоставяне на средства за финансиране на част от ремонтните дейности/ разширяване/	НДФ, общини	Източник на финансиране: НДФ (50% от стойността на	Сключени договори за изграждане, реконструкция/р	Население (брой жители), обхванато от мярката –	

изграждане на инфраструктура – общинска собственост, водещи до подобряване и повишаване на ефективното използване на ресурсите от минерални води.		инвестиционния проект, включително и разходите за покриване на лихвите по кредити за реализацията на проекта след получаване на независима експертиза за целесъобразността на условията по конкретния заеман договор); Собствено съфинансиране (50%)	азширяване на инфраструктура за минерални води (общинска собственост) и/или изградени, реконструирани/разширена линейна инфраструктура (км тръбопроводи, брой съоръжения).	повишаване качеството на човешките ресурси; Изградена и реконструирана общинска инфраструктура за минерални води (км, брой съоръжения)	
4.9.5. Ползване на природни ресурси от защитени територии – национални паркове					
4.9.5.1. Осъществяване на поддържащи и възстановителни дейности в горите на националните паркове със съпътстващо ползване на дървесина от местното население	МОСВ, дирекции на националните паркове (ДНП)	Дейността се осъществява в рамките на утвърден за 2018 г. бюджет на ДНП.	Осигурена възможност за местното население, частично да задоволява нуждите си от дървесина срещу заплащане на такса.	Издадени разрешителни за ползване на дървесина в рамките на поддържащите и възстановителните дейности в горите в националните паркове (брой)	
4.9.5.2. Ползване на недървесни горски продукти – гъби и диворастящи плодове, в националните паркове	МОСВ, ДНП	Дейността се осъществява в рамките на утвърден за 2018 г. бюджет на ДНП.	Осигурена възможност за местното население да ползва природни ресурси от националните паркове срещу	Издадени разрешителни за събиране с търговски цели на гъби и диворастящи плодове в националните паркове (брой)	

			заплащане на такса.		
4.10. Подобряване на качеството и чистотата на храните.					
4.10.1. Поддържане на система за официален контрол, основана на определени принципи (степен на риска, гъвкавост, пропорционалност и др.) при производството и търговия с храни и материали и предмети предназначени, за контакт с храни.	МЗХГ	Административни и разходи	1. Провеждане на ефективен контрол с цел проверка за спазване на изискванията на действащото законодателство за осигуряване на безопасност на храните по цялата хранителна верига.	Резултати от извършен контрол през годината – брой проверки и предприети действия.	Национално ниво
4.10.2. Повишаване на ефективността на контрола върху безопасността и качеството на храните с цел минимизиране на риска от производство и пускане на пазара на некачествени и вредни за здравето храни и суровини.	МЗХГ	Административни и разходи	1. Предпазване на потребителите от измами, заблуди и незаконни практики с храни и фуражи; 2. Контрол върху храни съдържащи генетично модифицирани организми (ГМО) или произведени от ГМО; 3. Контрол върху храни за остатъци от пестициди; 4. Контрол върху храни за съдържание на замърсители, материали и предмети предназначени за контакт с храни; 5. Функциониран	Системата осигурява бърз обмен на информация за рисковете, произтичащи от храни и предприетите мерки за овладяване на тези рискове.	Национално ниво

			е на компетентна контактна точка по системата за бързо съобщаване за храни и фуражи RASFF – изготвени входящи и изходящи нотификации.		
4.10.3. Поддържане на автоматизирана регистрова система на обектите за производство и търговия с храни и материали и предмети, предназначени за контакт с храни и на обектите за обществено хранене.	МЗХГ	Административни и разходи	1. Поддържане на автоматизиран регистър на обектите за добив, производство, съхранение, пакуване и препакетиране на суровини и храни, обектите за търговия на едро и дребно с храни и заведенията за обществено хранене.	Поддържат се регистри: <ul style="list-style-type: none"> • Регистър храни от животински произход; • Регистър храни от неживотински произход; • Регистър на обектите за обществено хранене и търговия на дребно с храни; • Регистър на предприятията за странични животински продукти, одобрени, съгл. Регламент (ЕО) 1069/2009; 	Национално ниво

				<ul style="list-style-type: none"> • Национален регистър на транспортните средства за превоз на странични животински продукти (СЖП) и продукти от тях. • Национален регистър на транспортните средства за превоз на суровини и храни от животински произход. <p>Поддържат се списъци:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Списък на рибловните кораби, които извършват улов на риба; • Списък на обектите за първично производство на култивирани гъби; • Списък на обектите за 	
--	--	--	--	---	--

				<p>изкупуване на диворастящи гъби и/или горски плодове;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Списък на производителите на първични продукти, регистрирани в съответствие с чл.1, т.1 от Наредба 26 от 14 октомври 2010 г. за специфичните изисквания за директни доставки на малки количества суровини и храни от животински произход. 	
4.10.4. Поддържане на високи стандарти за качеството на храни и напитки.	МЗХГ	Административни и разходи	<p>1. Изготвяне на предложения за актуализиране, усъвършенстване и разработване на нормативни актове в областта на качеството и безопасността на храните;</p> <p>2. Изготвяне и отчитане на годишна програма за извършване на проверки и</p>	Поддържане на високи стандарти за качество на храни и напитки.	Национално ниво

			<p>вземане на проби за установяване на съответствието с качествените характеристики на произведените продукти, съгласно изискванията на национални стандарти и/или стандарти, разработени от браншови организации и стандарти одобрени от компетентния орган;</p> <p>3. Контрол върху генетично модифицирани храни, контрол на пускането на пазара, проследяването и етиктирането на храни които съдържат или са произведени от ГМО;</p> <p>4. Безопасно и здравословно хранене на децата в детските ясли, детски млечни кухни, детски градини, училища, детски и ученически</p>	
--	--	--	--	--

		<p>лагери, зелени училища и т.н., и спазване на изискванията на Наредба № 9 за специфичните изисквания към безопасността и качеството на храните, предлагани в детските заведения, училищните столове и обектите за търговия на дребно на територията на училищата и на детските заведения, както и към храни, предлагани при организирани мероприятия за деца и ученици;</p> <p>5. Официален контрол на храни със защитени географски указания (ЗГУ), защитени наименования за произход (ЗНП) и храни с традиционно специфичен характер (ХТСХ) в търговската мрежа.</p>		
--	--	--	--	--

Направление 5 – Разработване на адекватна миграционна (външна и вътрешна) и имиграционна политика.

5.1. Усъвършенстване на отчитането на вътрешната и външната миграция

<p>5.1.1. Екип от ИИОЗ работи по проект „Бежанците в представите на българите – страхове, разбиране, съпричастност“ (2017-2020)</p>	<p>ИИОЗ – БАН</p>	<p>Проектът е финансиран от Фонд Научни изследвания на МОН – Договор ДН 15/3 от 2017 г. Общият бюджет на проекта за 2018 г. е на стойност 58 186 лв.</p>	<p>Публикувани статии в списания и сборници; Изнесени доклади на национални и международни конференции</p>	<p>1.Разработена система от характеристики описващи образа на бежанеца в представите на днешните българи; 2.Идентифицирани основните социални групи, продуциращи негативно отношение към бежанците, очертан техният социално-групов статус; 3. Изготвена типология на поведенчески стратегии на социалните субекти в зависимост от актуалния образ на бежанеца, който споделят и ценностите, към които се придържат; 4. Изведени основните фактори за формиране на образа на бежанеца;</p>	<p><u>На национално ниво</u> – препоръки за формиране на националната политика по отношение интеграцията на бежанците <u>На местно и регионално ниво</u> – препоръки към местните органи за адекватни политики за интеграция на бежанците на местно ниво, съобразена ис нагласите на местното население.</p>
---	-------------------	--	--	--	--

				<p>5. Изследвани начините, по които в публичното пространство се конструират, налагат и мобилизират различни образи на бежанците от страна на различни социални актьори – меди, НПО-та, експерти и т.н.;</p> <p>6. Формулирани препоръки към държавни органи и различни заинтересовани страни, които да послужат при разработване на адекватни политики по отношение на интеграцията на бежанците.</p>	
<p>5.1.2. Разработване на научно-приложен проект: „Икономически аспекти на демографските и миграционните промени в ЕС и България”</p>	ИИИ на БАН	<p>Бюджетна субсидия на БАН (разходите не могат да бъдат конкретизирани, тъй като финансирането не е проектно)</p>	<p>Изследване в икономически план на демографски и миграционни промени в ЕС и България и на тяхното влияние върху</p>	<p>Идентифициран е на тенденции в процесите на остаряване на населението, емиграция и имиграция в страните от ЕС, в т.ч. и в</p>	Национално ниво

			икономическото развитие на региона.	България. Систематизиран е на основни фактори, структура и видове миграция – вътрешна и външна за страната. Изследване ролята на законите регулации и спогодби между страните. Анализирани комбинирани въздействия на демографските промени и миграционните процеси в България в сравнителен план с други страни от ЕС върху икономиката на страната в различни аспекти.	
5.1.3. Поддържане на информационен регистър за предоставени социални консултации и подпомогнати граждани от трети страни.	Бежанско-мигрантска служба на БЧК	По проекти	а/ Брой предоставени социални консултации на граждани на трети страни в/ Брой подпомогнати		а/ национално ниво – брой бенефициенти и брой предоставени услуги

			граждани на трети страни		
5.2. Развитие на имиграционна политика за привличане на българи, живеещи в чужбина					
5.2.1. Удостоверяване на български произход.	ДАБЧ	Бюджет ДАБЧ	Удостоверяване на български произход	20 000-22 000 обработени заявления	Национално ниво
5.3. Въвеждане на специални мерки и дейности, насочени към етническите българи, живеещи извън територията на страната.					
5.3.1. Координационен център за връзка с българите в Украйна.	ДАБЧ, БЧК, МВнР, МВР, МП, МТСП и др.	Бюджет ДАБЧ	Междуведомствен консултативен център за получаване, оценка и анализ на информация за българите в Украйна.	Информация Координация Гореща телефонна линия Заседания	Национално ниво
5.3.2. Активизиране и разширяване сферите на сътрудничеството с диаспорите от български емигранти в чужбина.	ДАБЧ	Бюджет ДАБЧ	Конкурс за народно пеене „Любка Рондова” Конкурс за литература „Ст. Гечев” Конкурс за изобразително изкуство „България в моите мечти“	130 – 140 участници от 11-13 държави 190-200 участници от 11-12 държави 350 участници от 17-18 държави	Национално ниво
5.3.3. Разработване на политика за завръщане на етнически българи и насърчаване на икономическата им активност в България.	ДАБЧ	Бюджет ДАБЧ	Фолклориада за ученици от българските общности зад граница Издателска дейност на ДАБЧ Организиране и	110 -120 участници от Украйна, Молдова, Румъния и Сърбия и т.н. книги, сборници 6-8 форума	Национално ниво Национално и международно ниво

			участие във форуми, фестивали и кръгли маси, осигуряване на награден фонд за фестивали и конкурси, реализиране на изложби.		
5.4. Развитие на административен капацитет и провеждане на обществени дебати относно оценка на въздействието и ролята на миграциите за социално-икономическото развитие на страната.					
5.4.1. Форум „Кариера в България. Защо не?“ – реализация на млади висококвалифицирани специалисти в България. Организатори: фондация «Идентичност за България» сдружения „Тук-там” и „Back2BG”.	ДАБЧ – съорганизатор	Бюджет на ДАБЧ	Информирание и мотивиране на висококвалифицирани млади специалисти за трудова и социална реализация в България.	Над 1300 млади българи от чужбина от над 15-18 държави ДАБЧ – съорганизатор	Национално ниво
5.4.2 Летен стаж в ДАБЧ	ДАБЧ – организатор	Бюджет на ДАБЧ	Мотивиране на висококвалифицирани млади специалисти за реализация в държавната администрация Запознаване със състоянието и развитието на българските общности в чужбина.	Обявени 4 позиции	Национално ниво
5.5. Подобряване на информационното осигуряване и създаване на административен регистър за мигранти и имигранти.					
5.5.1. Поддържане регистъра на ДАБЧ. Актуализиране на информацията.	ДАБЧ	Бюджет на ДАБЧ	Регистър	950-990 организации училища църковни общини	Национално ниво

				медии	
5.5.2. Електронен Портал за информация и общуване „Родина”.	ДАБЧ	Бюджет на ДАБЧ	Електронен Портал за информация и общуване „Родина”	310-330 информации за събития в българските общности в чужбина, публикувани най-вече в ел.бюлетин „калейдоскоп”	Национално ниво
5.5.3. Електронен Портал за информация и консултация „Родина Консулт”.	ДАБЧ	Бюджет на ДАБЧ	Електронен Портал за информация и консултация „Родина Консулт”	Над 250-270 текста в 6-7 рубрики	Национално ниво
5.5.4. Поддържане на Информационен център за бежанци в София и в гр.Хасково	Бежанско-мигрантска служба на БЧК	По проекти	а/ консултации по социални въпроси – достъп до образование, медицинска помощ, пазар на труда, намиране на жилище, издирване и събиране на членове на семейство+ роля на институциите в България и др. в/ провеждане на курсове по български език за новопризнати бежанци + осигуряване на място за събиране на бежански общности + провеждане на информационни	а/ брой предоставени консултации Брой бежанци преминали курс по български език и съответно професионален курс.	София Хасково Сливен

			срещи по различни теми касаещи социалното им включване, съдействие за записване на децата в училище, намиране на работа, получаване на медицинска грижа, включване в курсове за професионална квалификация		
5.6. Създаване на условия за културна и социална интеграция на имигранти и членове на техните семейства в българското общество.					
5.6.1. Информационни дни на българското висше образование (кандидатстудентска борса) в Молдова, Украйна, Македония, Албания, Косово и Сърбия за приемане на студенти, докторанти и специализанти – българи, живеещи извън Република България и граждани на Република Македония през учебната 2018-2019 година.	Министерство на образованието и науката, ДАБЧ	Програмен бюджет на МОН, Бюджет на ДАБЧ	Провеждане на информационни дни на българското висше образование в 6 държави.	Информирание на кандидатите за възможностите за обучение и специализация съгласно ПМС № 103/1993 г. и ПМС № 228/1997 г.	Международно ниво
5.6.2. Подготвителни курсове по български език, българска история и култура за кандидат-студенти, чуждестранни граждани от българска народност, желаещи да се обучават в български висши училища съгласно ПМС № 103/1993 г. през учебната 2018-2019 година.	Министерство на образованието и науката	Програмен бюджет на МОН	Организиране и провеждане на подготвителни курсове за кандидат-студенти.	Повишаване нивото на подготовка по български език и история на България.	Международно ниво
5.6.3. Приемане на документи и провеждане на конкурси за приемане на студенти, докторанти и специализанти – българи, живеещи извън Република България и граждани на Република Македония за обучение и специализация по реда на ПМС № 103/1993 г. и ПМС № 228/1997 г. през учебната 2018-2019 година.	Министерство на образованието и науката, ДАБЧ	Програмен бюджет на МОН	Организиране и провеждане на подготвителни курсове за кандидат-студенти.	Повишаване нивото на подготовка по български език и история на България.	Международно ниво
5.6.4. Въвеждане на специални мерки и дейности, насочени към етническите българи, живеещи извън територията на страната	МОН	Бюджет на МОН	Създаване на условия за	Брой неделни училища по	Международно ниво

		ПМС № 334 за българските неделни училища в чужбина; Национална програма „Роден език и култура зад граница“	съхраняване на родния език, култура и национална самобитност чрез изучаване на български език и литература, история и география на България. Създаване на предпоставки за успешно продължаване на образованието в училища в Република България при завръщане на децата и учениците в родината.	ПМС № 334; Брой неделни училища по НП „Роден език и култура зад граница“ Брой деца и ученици в неделните училища.	
5.6.5. Съдействие на бежанските и мигрантски общности при отбелязване/честване на традиционни празници: 21 март – Персийска Нова година и Деня на Майката в Арабския свят, Великден, 20 юни – Световен ден на бежанеца, Коледа	БЧК Бежанско-мигрантска служба	По проект са планирани 7 инициативи.	в/организиране на инициативите	Брой проведени инициативи Брой участници	София, Харманли
5.8. Провеждане на информационни кампании сред населението за запознаване с нравите, обичаите и културата, а също и с проблемите на имигрантските общности, пребиваващи на територията на страната.					
5.8.1. Провеждане на информационна кампания	БЧК-БМС	По проект	в/отразяване в медиите	Брой участници	София Хасково Сливен
Направление 6 – Значително намаляване на броя на емигриращите млади хора в репродуктивна възраст.					
6.1. Осигуряване на заетост и намаляване на безработицата сред младите хора					
6.1.1. Екип от ИИОЗ работи по международен изследователски проект „Ново Дунавско управление на съответствието на висшето образование на потребностите на пазара на труда“ (2017-2019 г.)	ИИОЗ – БАН	Проектът е финансиран по програмата Interreg Danube Transnational Programme;	Публикувани статии в списания и сборници; Изнесени доклади на национални и международни	1.Повишаване на институционалния капацитет в посока на нарастване на	На национално ниво – повишаване капацитета на висшето образование за

		<p>Договор № ДТР1-1-115-4.1 от 22.12.2016 г. Общият бюджет на ИИОЗ по проекта за 2018 г. е на стойност 7 545 лв.</p>	<p>конференции</p>	<p>съответствието между висшето образование и пазара и труда с цел задържане на повече млади таланти хора да останат да учат и работят в страните от Дунавския регион.</p> <p>2.Подобряване на сътрудничество то между бизнеса, висшето образование и държавните органи в посока на разработване на по-професионално ориентирани учебни програми; въвеждане на дуалната система на обучение във висшето образование.</p>	<p>съответствие на нуждите на пазара на труда; задържане на младите хора да останат да работят в България.</p> <p>В международен сравнителен план – съпоставка на условията и възможностите за адекватно образование и работа за младите хора в страните от Дунавския регион.</p>
<p>6.1.2. ОП РЧР 2014-2020 г. Схема “Младежка заетост”, проект “Нова възможност за младежка заетост.</p>	<p>МТСП, АЗ ОП РЧР 2014-2020</p>	<p>22 000 000 лв.</p>	<p>Стажуване/обучение по време на работа при работодател.</p>	<p>Безработни лица до 29 г. – най-малко 3 048, включени в дейности по</p>	<p>Прилага се на територията на цялата страна.</p>

				проекта.	
6.1.3. ОП РЧР 2014-2020 г. Схема/Проект „Ваучери за заети лица”.	МТСП, АЗ	10 000 000 лв.	Предоставяне възможност на заети лица със средна или по-ниска степен на образование да придобият нови или да разширят знанията и уменията си чрез придобиване на квалификация и ключови компетенции.	Заети участници, вкл. самостоятелно заети, със средно и по-ниско образование (под ISCED 4), включени в обучения – 15 000	Прилага се на територията на цялата страна.
6.1.4. ОП РЧР 2014-2020 г. Схема/Проект „Обучения и заетост за младите хора”.	МТСП, АЗ ОП РЧР 2014-2020 г.	30 000 000 лв.	Осигуряване на обучения и субсидия за продължителна заетост	Безработни участници от 15 до 29 г. – 5 000	Прилага се на територията на цялата страна.
6.1.5. ОП РЧР 2014-2020 г. Схема/Проект „Родители в заетост”.	МТСП, АЗ	6 000 000 лв.	Улесняване на достъпа до пазара на труда за родители, които отглеждат деца на възраст от 0 до 5 години така, че да запазят равнището на трудовата си и икономическа активност, заетост и доходи или да си намерят работа и същевременно предоставяне на възможност на безработни лица да бъдат наети на трудов договор.	Безработни лица, на които е осигурена заетост – 900	Прилага се на територията на цялата страна.

6.1.6. ОП РЧР 2014-2020 г. Схема/Проект „Готови за работа.	МТСП, АЗ ОП РЧР 2014-2020 г.	4 900 000 лв.	Стимулиране на активността на младежи до 29-годишна възраст вкл., които не са нито в образование или обучение, нито в заетост, вкл. не са регистрирани като безработни лица в бюрата по труда и подобряване възможностите им за намиране на работа и трудовата им реализация.	Активирани неактивни участници до 29 г. извън обучение, образование или заетост – 4 300	Прилага се на територията на цялата страна.
6.1.7. Програма „Старт на кариерата”.	МТСП, АЗ	Държавен бюджет- 4 297 460 лв.	Осигуряване на възможности за младежи до 29 г. със завършено висше образование да придобият трудов стаж; финансиране на разходите на работодателите за труд за период от 9 месеца.	Осигуряване на заетост на 857 младежи, от които 850 нововключени.	Национален обхват
6.1.8. Насърчаване на работодателите да наемат безработни младежи до 29-годишна възраст (чл.36, ал.1 от ЗНЗ).	МТСП, АЗ	Държавен бюджет - 350 601 лв.	1 Осигуряване на заетост на лица от целевата група, субсидиране на част от разходите за труд на работодателите за период до 9 месеца.	Заетост на 510 безработни лица, от тях 100 новонаети.	Национален обхват

6.1.9. Насърчаване на работодателите да наемат безработни лица до 29-годишна възраст с трайни увреждания, вкл. военноинвалиди, както и младежи от специализирани институции или ползващи социални услуги в общността от резидентен тип, завършили образованието си (чл.36, ал.2 от ЗНЗ).	МТСП, АЗ	Държавен бюджет – 66 185 лв.	Осигуряване на заетост на лица от целевата група, субсидиране на част от разходите за труд на работодателите за период до 9 месеца.	Заетост на 22 безработни лица, от тях 20 новонаети.	Национален обхват
6.1.10. Насърчаване на работодателите да наемат на непълно работно време безработни лица до 29-год. Възраст, с непрекъснато поддържана регистрация не по-малко от 12 месеца (чл.36а от ЗНЗ).	МТСП, АЗ	Държавен бюджет – 89 192 лв.	Осигуряване на заетост на лица от целевата група, субсидиране на част от разходите за труд на работодателите за период до 6 месеца.	Заетост на 32 безработни лица, от тях 30 новонаети.	Национален обхват
6.1.11. Насърчаване на работодателите да разкриват работни места за стажуване на безработни лица до 29-годишна възраст (чл.41 от ЗНЗ).	МТСП, АЗ	Държавен бюджет – 106 542 лв.	Осигуряване на възможности за стажуване на младежи, субсидиране на част от разходите за труд на работодателите за период до 6 месеца.	Заетост на 36 безработни лица, от тях 30 новонаети.	Национален обхват
6.1.12. Насърчаване на работодателите да разкриват работни места за стажуване (чл. 46 от ЗНЗ).	МТСП, АЗ	Държавен бюджет -102 330 лв.	Заетост	Заетост на 43 безработни, от тях 20 Новонаети	Прилага се на територията на цялата страна.
6.1.13. Насърчаване наемаването на безработни младежи с основно и по-ниско образование и без квалификация за чиракуване под ръководството на наставник (чл 41а от ЗНЗ).	МТСП, АЗ	Държавен бюджет – 111 492 лв. за младежи, 43 992 лв. за наставници	Осигуряване на възможности за чиракуване на младежи, субсидиране на част от разходите за труд на работодателите за период до 6 м. и	Заетост на 39 безработни лица, от тях 30 новонаети и осигуряване на суми за 41 наставника, от тях 30 нови.	Национален обхват

			възнаграждения за наставниците до 12 месеца.		
6.1.14. Студентски практики в реална работна среда по време на обучението за придобиване на висше образование.	МОН	МОН ИА ОП НОИР	В рамките на средствата за 2018 г. по проект „Студентски практики“ – Фаза 1 по ОП НОИР – (35 821 371,38 лв. е сумата за целия период на изпълнение на проекта, който следва да приключи на 29.09.2018 г.)	За целия период на реализиране на проекта: Брой студенти, включени в студентски практики – 46 000	За целия период на реализиране на проекта: Дял на студентите, преминали успешно практическо обучение 87% от включените
6.2. Подобряване на условията на труд, заплащането и качеството на заетостта.					
6.2.1. Създаване на по-добри условия за специализация на младите лекари с цел намаляване броя на емигриращите лекари и други медицински специалисти чрез нормативни промени.	МЗ	Бюджет на МЗ	Актуализиране на Наредба № 1/2015 г. за придобиване на специалност в системата на здравеопазването.	Увеличен брой специализанти.	Национално ниво
6.2.2. Изпълнение на проект BG05M9OP001-1.015-0001 „Специализация в здравеопазването”	МЗ	Осигуряван с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2014-2020г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд.	Заплащане на такси за обучение, на стипендии, медицинска учебна литература и медицинско работно облекло за 520 специализанти	Създаване на условия и мотивация за повишаване на професионалния капацитет на заетите специалисти, намаляване на проблемите с работната сила в сектора на здравеопазването	Национално ниво
6.3. Осигуряване на равен достъп до качествено образование и възможности за учене през целия живот.					
6.3.1. Осигуряване на стипендии за студенти, докторанти и	МОН	Държавен	Планирани са	Общият	Национално ниво

специализанти със средства от държавния бюджет.		бюджет за стипендии за 2018 година – 47 345 603 лв.	<p>следните стипендии за 2018 г.:</p> <p>Докторанти (български и чуждестранни) – 4249 бр. стипендии;</p> <p>Чуждестранни студенти – 2232 бр. стипендии;</p> <p>Български студенти по социален признак – 4984 бр. стипендии;</p> <p>Български студенти по успех и доход – 12 158 бр. стипендии;</p> <p>Дял на стипендиите за български студенти по социален признак, спрямо общия бюджет за стипендии за 2018</p>	<p>процент на студентите, получаващи стипендии е 18,5 %, като от тях:</p> <p>Стипендии за докторанти и чуждестранни студенти – 5% от всички студенти;</p> <p>Стипендии за български студенти по социален признак – 4% от всички студенти;</p> <p>Стипендии за български студенти по успех и доход – 9,5% от всички студенти</p>	– 37 държавни висши училища.
---	--	---	--	---	------------------------------

			г. – 11%; Дял на стипендиите за български студенти по успех и доход, спрямо общия бюджет за стипендии за 2017 г. – 23%.		
6.3.2. Подобряване достъпа до висше образование.	МОН	4 346 550 лв. в рамките на средствата за 2018 г. по проект BG05M2OP001-2.003 – „Студентски стипендии“ – Фаза 1 по ОП НОИР	За целия период на реализиране на проекта: Брой студенти по приоритетни специалности, получили стипендии и специални стипендии – 20 000. До края на 2018 г.: Брой студенти по приоритетни специалности, получили стипендии и специални стипендии – 11 600.	За целия период на реализиране на проекта: Дял на 30-34-годишните, завършили висше образование, от включените в дейности по ОП НОИР – 30%	Национално ниво - 51 висши училища в Република България
6.4. Създаване условия на равен достъп до качествено образование и възможности за учене през целия живот в областта на науката					
6.4.1. Провеждане на ежегоден национален конкурс „Млади таланти“	МОН	Бюджет на МОН	Провеждане на ежегоден национален конкурс „Млади таланти“	Стимулиране и подпомагане на младите научни таланти.	Национално ниво

6.4.2. Организиране участието на младите учени в Европейското състезание за млади учени и Ежегодното международно изложение за млади таланти	МОН	Бюджет на МОН	Организиране участието на младите учени в Европейското състезание за млади учени и Ежегодното международно изложение за млади таланти	Стимулиране и подпомагане на младите научни таланти.	Европейско ниво
6.4.3. Прилагане на Наредба за условията и реда за планиране, разпределение и разходване на средствата, отпускани целево от държавния бюджет за присъщата на държавните висши училища научна и художественотворческа дейност.	МОН	Бюджет на МОН	Прилагане на Наредба за условията и реда за планиране, разпределение и разходване на средствата, отпускани целево от държавния бюджет за присъщата на държавните висши училища научна и художественотворческа дейност.	Стимулиране на докторанти и млади учени	Национално ниво
6.4.4. Конкурси за млади учени	МОН	Бюджет на МОН; Бюджет на Фонд „Научни изследвания“	Конкурси за млади учени на Фонд „Научни изследвания“	Стимулиране на докторанти и млади учени	Национално ниво
6.4.5. Конкурси за млади учени в програмата на ЕС Хоризонт 2020	МОН	Бюджет на МОН; Средства от европейските структурни фондове и др.	Конкурси за млади учени в програмата на ЕС Хоризонт 2020, подпрограма Мария-Склодовска Кюри	Стимулиране на докторанти и млади учени	Европейско ниво
6.4.6. Организиране на ежегоден конкурс и церемония за награди „Питагор“	МОН	Бюджет на МОН	Организиране на ежегоден конкурс и церемония за	Стимулиране на докторанти, млади и	Национално ниво

			награди „Питагор“ за съществен принос в развитието на науката	утвърдени учени	
6.4.7. Реализиране на програма за привличане на българска научна диаспора	МОН	Бюджет на МОН	Реализиране на програма за привличане на българска научна диаспора	Стимулиране на сътрудничество то между български и чужди научни организации и завръщане на български учени от чужбина за работа по проекти в България	Национално ниво
6.5. Създаване на възможности за облекчения при кредитиране за закупуване на жилища, обзавеждане и подобряване на жилищните условия.					
6.5.1. Осигуряване настаняването във ведомствени жилища и общежития за военнослужещите и служителите на Министерство на отбраната	Министерство на отбраната	В рамките на утвърдения бюджет.	:	:	На територията на цялата страна.
6.6. Създаване на условия за преодоляване на бедността и социалната изолация сред младежите в неравностойно положение.					
6.6.1. Изпълнение на програма за развитие на спорта за хора с увреждания.	ММС	Бюджет на ММС - 1 360 000 лв.	Програмата е с две направления: - за спортни занимания за хора с увреждания; - за участие на спортисти с увреждания в спортни състезания	Брой финансирани спортни федерации; Брой хора с увреждания, участващи в спортни състезания; Брой спортисти с увреждания със спортни резултати; Брой хора с увреждания, участващи в спортни	Национално ниво

				занимания и начално обучение по вид спорт; Брой sportive	
6.6.2. Изпълнение на Програма „Спорт за децата в риск“	ММС	Бюджет на ММС	Създадена възможност за провеждане на безплатни занимания с физически упражнения и спорт за деца в риск за преодоляване на тяхната интеграция и пълноценна реализация в обществото.	Брой проекти; Брой обхванати деца	Национално ниво
6.6.3. Екип на ИИОЗ работи по международен научно-изследователски проект „ЕХСЕРТ – Социално изключване на младите хора в Европа: натрупващи се пречки, стратегии за справяне, ефективни политики и трансфер“.	ИИОЗ – БАН	Проектът е финансиран от Европейската комисия по програма „Хоризонт 2020“. Общият бюджет за 2018 г. е 84 067 лв.	Публикувани статии в списания и сборници; Изнесени доклади на национални и международни конференции	1. Представено цялостно разбиране за последиците от уязвимостта на младите хора на трудовия пазар по отношение на рисковете от социално изключване в България и Европа. 2. Изведени последиците от несигурността на трудовия пазар за риска от бедност и материална депривация на	На национално ниво – формулиране и прилагане на политики, релевантни на целите на Стратегия „Европа 2020“ в международен сравнителен план – взаимна обмяна между държавите-членки и асоциираните страни, по отношение на дизайна на политиките и

				<p>младите хора, тяхното субективно благополучие и здравен статус, както и способността им да живеят самостоятелно, извън дома на родителите си.</p> <p>3. Представени примери на добри практики и изготвени препоръки за реформи и политики, които спомагат за подобряване на социалното положение на младите хора, изправени пред несигурността на трудовия пазар, както и за включване на самите младежи в този процес.</p>	<p>програмите, касаещи младежката включеност</p>
<p>6.7. Създаване на условия за пълноценно социално развитие на младите хора (вкл. създаване на семейство, отглеждане и възпитание на деца и активно участие в гражданското общество).</p>					
6.7.1. Изпълнение на Национална програма за младежта (2016-2020)	ММС	<p>Бюджет на ММС по Национална програма за младежта (2016-2020) за 2018 г. – 800 400 лв.</p>	<p>Създадена възможност за реализиране на проекти по Подпрограма 2 : Национални младежки инициативи и кампании“,</p>	<p>Брой финансирани проекти; Брой обхванати млади хора; Брой дейности по проектите (обучения, кампании,</p>	Национално ниво

			Тематична област 1.Младежко доброволчество и участие в доброволчески инициативи“; Тематична област 2.Развитие и признаване на младежката работа; Тематична област 4.Активизиране на младите хора в малките населени места и райони Тематична област 5.Младежко предприемачество	инициативи, форуми и др.)		
Б. Приоритет II. Преодоляване на негативните последици от остаряването на населението и подобряване на качествените характеристики на човешкия капитал						
Направление 7 – Възприемане на комплексен междусекторен подход за активен и продуктивен живот на възрастните хора в добро здраве. Адаптиране на социалните системи към демографските промени и остаряването на населението – пазар на труда, пенсионна система, социално подпомагане и грижи, здравеопазване, образование, култура и др.						
7.1. Изпълнение и отразяване на Национална концепция за активен живот на възрастните хора (2012-2030 г.) в секторните политики – двугодишен мониторинг за периода 2015 – 2016 г.						
7.1.1. Адаптиране на пазара на труда към остаряването на населението и към необходимостта от повишаване на качеството на живот на възрастните хора.						
7.1.1.1. Национална програма „Помощ за пенсиониране”.	МТСП, АЗ	Държавен бюджет- 991 168 лв.	4	Осигуряване на заетост на безработни лица над 58 год., финансиране на разходите на работодателите за труд за не повече от 3 и не повече от 24 месеца.	Заетост на 1 019 лица, в т.ч. 200 нововключени.	Национален обхват
7.1.1.2. Насърчаване на работодателите да наемат на работа безработни лица над 55-годишна възраст (чл. 55а от ЗНЗ).	МТСП, АЗ	Държавен бюджет –		Осигуряване на възможности за	Заетост на 339 безработни	Национален обхват

		898 974 лв.	заетост на лица от целевата група, субсидиране на част от разходите за труд на работодателите за период до 6 месеца.	лица, от тях 200 новонаети.	
7.1.1.3. Насърчаване на работодателите да разкриват работни места за чиракуване (чл. 55г от ЗНЗ).	МТСП, АЗ	Държавен бюджет – 207 485 лв. за безработните лица, 78 255 лв. за наставниците.	Осигуряване на възможности за чиракуване на безработни лица, субсидиране на част от разходите за труд на работодателите за период до 6 месеца и възнаграждения за наставниците до 12 месеца.	Заетост на 78 безработни лица, от тях 50 новонаети; осигуряване на допълнително трудово възнаграждение за 76 наставника, от тях 50 нововключени.	Национален обхват
7.1.1.4. Насърчаване на работодателите да разкриват „зелени работни места“ и да наемат безработни лица (чл.55д от ЗНЗ).	МТСП, АЗ	Държавен бюджет – 234 216 лв.	Осигуряване на възможности за заетост на лица от целевата група на „зелени работни места“, субсидиране на част от разходите за труд на работодателите за период до 6 месеца, а за лица, наети на длъжности, които изискват трета степен на професионална квалификация или висше образование – до	Заетост на 82 безработни лица, от тях 70 новонаети.	Национален обхват

			8 месеца.		
7.1.1.5. Насърчаване на работодателите да наемат безработни лица с непрекъснато поддържана регистрация не по-малко от 6 месеца или безработни лица до 24-годишна възраст, или безработни лица с основно и по-ниско образование, или безработни лица на възраст над 50 години (чл.51, ал.1 от ЗНЗ).	МТСП, АЗ	Държавен бюджет – 1 982 852 лв.	Насърчаване на работодателите да наемат безработни лица от неравнопоставените групи на пазара на труда; осигуряване на средства в размер 50 на сто от допустимите разходи за не по-малко от 3 и не повече от 12 месеца.	Заетост на 874 безработни лица, от тях 200 новонаети.	Национален обхват
7.1.1.6. ОП РЧР 2014-2020 г. Схема/Проект „Обучения и заетост”	МТСП, АЗ	40 000 000 лв.	Интеграция на безработни лица на възраст над 29 г., регистрирани в ДБТ, в заетост при работодател в реалния бизнес или институции на местното самоуправление чрез обучения, съобразени с индивидуалните нужди на работното място и субсидия за заетост.	Неактивни и безработни лица над 29 г., включени в заетост – 5 000, от които в обучение 1 000	Прилага се на територията на цялата страна.
7.1.1.7. ОП РЧР 2014-2020 г. Схема/Проект „Работа”	МТСП, АЗ	40 000 000 лв.	Повишаване на икономическата активност и подобряване достъпа до	Безработни и неактивни участници, които при напускане на	Прилага се на територията на цялата страна.

			заетост за търсещите работа безработни лица и активиране на неактивни лица чрез предоставяне на възможности за включване в различни форми на обученията и заетост.	операцията са придобили квалификация или имат работа – 6 000	
7.1.1.8. ОП РЧР 2014-2020 г. Схема/Проект „Обучение на възрастни, преминали курсове за ограмотяване”.	МТСП, АЗ	1 000 000 лв.	Интеграция на уязвимите групи на пазара на труда, а именно лицата в трудоспособна възраст, които са с основно и по-ниско образование (под ISCED 3) или са без образование.	Безработни участници с ниска степен на образование, които при напускане на операцията придобиват квалификация – 1 000	Прилага се на територията на цялата страна.
7.1.1.9. ОП РЧР 2014-2020 г. Схема/Проект „Подобряване качеството и ефективността на публичните услуги за уязвимите групи на пазара на труда и работодателите”.	МТСП, АЗ	10 000 000 лв.	Модернизиране на дейността на АЗ и предоставяне на по-качествени услуги за търсещите и предлагащите работа; Повишаване капацитета и ефективността на АЗ и нейните структури по отношение на изпълнението на активните	Заети лица в институциите на пазара на труда, обхванати в мерки по програмата – най – малко 400 заети лица, включени в дейностите по схемата	Прилага се на територията на цялата страна.

			политики на пазара на труда, като подпомогне, разработване на нови или подобряване на съществуващи услуги, както за търсещите работа лица, така и за работодателите.		
7.1.1.10. Насърчаване на предприемачеството сред безработни лица (чл. 47, ал. 1 от ЗНЗ, чл. 47, ал. 4 от ЗНЗ, чл. 49 от ЗНЗ, чл. 49, ал. 4 от ЗНЗ, чл. 49б от ЗНЗ). - в т.ч. обучение	МТСП, АЗ	Държавен бюджет 282 983 лв.	Заетост Обучение	Заетост на 214 лица, от тях 155 нововключени. Обучение на 20 лица.	Прилага се на територията на цялата страна.
7.1.1.11. Насърчаване на работодатели – микропредприятия да разкриват работни места, като се субсидират първите 5 разкрити работни места (чл. 50 от ЗНЗ).	МТСП, АЗ	Държавен бюджет 1 204 034 лв.	Заетост	Заетост на 498 лица, от тях 200 нововключени.	Прилага се на територията на цялата страна.
7.1.1.12. Програма „Мелпомена“.	МТСП, АЗ	Държавен бюджет 1 407 303 лв.	Заетост	Заетост на 202 нововключени лица.	Прилага се на територията на цялата страна.
7.1.1.13. Регионални програми за заетост	МТСП, АЗ	Държавен бюджет 7 920 000 лв.	Заетост	Заетост на 2 000 нововключени лица	Прилага се на територията на отделни региони и общини.
7.1.2. Разработване на мерки за съхраняване и развитие на трудовия потенциал като елемент от цялостната концепция за развитие на човешките ресурси в страната.					
7.1.2.1. Пенсии по Кодекса за социално осигуряване. 1). От 01.01.2018 г. изискуемата възраст за придобиване право на пенсия по чл. 68, ал. 1 и 2 от КСО нараства с 2 месеца за жените и с 1 месец за мъжете, а необходимият осигурителен стаж се увеличава с 2 месеца и за двата пола. 2). Възрастта за придобиване право на пенсия при 15 години действителен осигурителен стаж се увеличава с 2 месеца от началото на 2018 г. (чл. 68, ал. 3 на КСО).	НОИ	В рамките на планираните в Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2018 г разходи за пенсии – 9 454,4 млн. лв.	Пенсии по КСО: - Пенсии за осигурителен стаж и възраст; - Пенсии за инвалидност, поради общо заболяване; - Пенсии за инвалидност,	Среден брой пенсионери – 2 170,6 хил. Среден размер на пенсията на един пенсионер – 362,97 лв. Брутният	Национално ниво

<p>3). От 1 януари 2018 г. се увеличава тежестта на една година осигурителен стаж в пенсионната формула с процент, равен или по-голям от процента определен по правилото на чл. 100 на КСО. За 2018 г. процентът по чл. 100 от КСО е 3,8 на сто, а тежестта на една година осигурителен стаж е 1,169 на сто.</p> <p>4). От 01.07.2018 г. пенсиите за трудова дейност, отпуснати до 31 декември на предходната година не се осъвременяват по чл. 100 на КСО, а се преизчисляват с новия процент за всяка година осигурителен стаж – 1,169.</p> <p>5). От 01.07.2018 г. размерът на минималната пенсия за осигурителен стаж и възраст се увеличава от 200,00 лв. на 207,60 лв. (увеличение с 3,8 на сто по чл. 100 от КСО).</p> <p>6). От 01.07.2018 г. размерът на социалната пенсия за старост се увеличава от 120,98 на 125,58 лв. (увеличение с 3,8 на сто по чл.100 от КСО).</p>			<p>поради трудова злополука и професионална болест; - Пенсии, несвързани с трудова дейност; - Наследствени пенсии.</p>	<p>коэффициент на заместване на дохода за 2018 г. (средна пенсия на пенсионер към средномесечния осигурителен доход) – 41,6%, а нетният коэффициент (средна пенсия на пенсионер към средномесечния нетен осигурителен доход) – 53,6%.</p> <p>През 2018 г. разходът за пенсии се очаква да бъде около 9,0 на сто от БВП.</p>	
<p>7.1.2.2. Проект: Възрастните хора в България – възможности за социално включване в контекста на техните нагласи и потребности.</p>	<p>ИИНЧ при БАН</p>	<p>Бюджетна субсидия на БАН</p>	<p>Индикатори за продукт: Изготвяне на анализ на възможностите и политиките за социално включване на възрастните хора в България на пазара труда и активното им участие в социалния живот на основата на данни и резултати</p>	<p>Очаквани резултати: Изготвяне на аналитичен материал относно възможностите и политиките за социално включване на възрастните хора в България в контекста на техните нагласи и потребности.</p>	<p>Национално ниво</p>

			от специализирани проучвания по темата.		
7.1.2.3. ИИОЗ е национален координатор на международното европейско панелно изследване за застаряването, здравето и пенсионирането в Европа – SHARE – Survey of Age, Health and Retirement in Europe.	ИИОЗ	Проектът е финансиран от ЕС и Макс Планк Институт за застаряване в Мюнхен по Grant AGREEMENT NUMBER – VS/2016/0135 за “Extending the coverage of the SHARE survey to all Member States with a minimum sample size, allowing a better monitoring of ageing” като общият бюджет на проекта за 2017-2018 г.е 81536 лв.	<p>Публикувани статии в списания и сборници;</p> <p>Изнесени доклади на национални и международни конференции</p> <p>За първи път в България, ще бъдат публично достъпни национално представителни социално-демографски и данни за житейските истории за населението на 50 и повече години. Очаква се данните да бъдат публикувани през 2018 година.</p>	<p>1. Адаптиран и преведен на български език въпросник за социално-демографско изследване и житейски истории на хората на възраст 50 и повече години.</p> <p>2. Адаптирана е компютърна програма за стандартизирано интервю в дома на респондента.</p> <p>3. 2016 година се провеждат две фази на пробно изследване.</p> <p>4. Подготвя се същинското набиране на информация през 2017 година.</p>	<p>Национално ниво, по райони и региони на страната</p> <p>Събрани данни за социално-демографската информация, житейски истории, семейна среда и партньорски отношения, здравен статус, трудов и пенсионен статус на лица на 50 и повече години, който ще бъде проследен отново след 2 годишен период. Данните ще бъдат публично достъпни за изграждане и адаптиране на политиките, насочени към възрастните хора.</p>
7.1.3. Адаптиране на системата от социални услуги към остаряването на населението и към необходимостта от повишаване на качеството на живот на възрастните хора.					
7.1.3.1. ОПРЧР 2014-2020 г. Схема „Центрове за заетост и социално подпомагане” – Проект BG05M9OP001-3.002 „Услуги „лице в лице” в ЦЗСП (Център за заетост и социално подпомагане)“ по ОП РЧР 2014-2020.	МТСП, АЗ, АСП	ЕСФ 10 000 000 лв.	Подобряване на координацията и взаимодействието между АСП и АЗ чрез прилагане на	Брой въведени нови или актуализирани процеси и модели на	Прилага се на територията на цялата страна.

			пилотен модел за съвместно комплексно обслужване на гражданите от уязвими групи и индивидуализиране на услугите. Предоставяне на комплексни услуги в подкрепа на уязвими групи чрез мултидисциплинарен и междусекторен подход от съвместни екипи на АСП и АЗ – Центрове за заетост и социално подпомагане /ЦЗСП/ с цел превенция на социалното изключване и подобряване качеството на живот, както и изграждане на плавен преход между пасивно получаване на помощи към включването на лицата в трайна заетост.	планиране и изпълнение на политики и услуги на пазара на труда – 1; Брой въведени нови и/или актуализирани процеси и модели за планиране и изпълнение на политики и услуги – 1; Брой работещи центрове за заетост и социално подпомагане – 73;	
7.1.3.2. Операция тип 2 „Предоставяне на индивидуални пакети хранителни продукти” по ОП за храни по Фонд за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица (ОПХ ФЕПНЛ) за 2018 г.	АСП, БЧК	:	От началото на 2018 г. Стартира	:	Прилага се на територията на цялата страна.

			<p>раздаването на втори транш хранителни продукти, предвидени в индивидуалния пакет за 2016 година.</p> <p>Избраната партньорска организация, която е Български червен кръст, следва да раздаде общо 7 хранителни продукта за най-малко 200 000 лица и семейства.</p> <p>Предоставяне на индивидуални пакети хранителни продукти за периода 2017-2019 година – общо 17 продукта от 5 основни групи храни за най-малко 250 000 лица.</p>		
7.1.3.3. Операция тип 3 „Осигуряване на топъл обяд” по ОП за храни по Фонд за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица (ОПХ ФЕПНЛ) за 2017 г. Операцията е с продължителност 2016-2020 година.	АСП		Към момента, съгласно действащите договори е предвидено общо 45 000		Прилага се на територията на цялата страна.

			лица да получават топъл обяд.		
7.1.3.4. Дейности по Оперативна програма за храни и/или основно материално подпомагане в принос към Националната стратегия за демографско развитие на населението в Р България 2012-2030.	АСП	Подпомагане с индивидуални пакети хранителни продукти и осигуряване на топъл обяд, се разпределят ежегодно, в рамките на утвърдения финансов план на Оперативната програма за подпомагане с храни. За 2018 г., съгласно финансовия план на Програмата е в размер на около 31 млн. лева.	:	:	Прилага се на територията на цялата страна.
7.1.4. Адаптиране на системата от здравни услуги към остаряването на населението и към необходимостта от повишаване на качеството на живот на възрастните хора.					
7.1.4.1. Дейност на Националната комисия по прилагане на Националната здравна карта, свързана с даване на становища за недостатъчност на легла за продължително лечение в болничната медицинска помощ.	МЗ	Бюджет на МЗ	Брой положителни становища за недостатъчност относно разкриване на определен брой легла за дългосрочни грижи, от които преимуществено	Подобрен достъп и болнична медицинска грижа за населението от третата възрастова група (65+)	Национално ниво

			се нуждае населението от третата възрастова група (65+), което преобладаващо е с хронична полиморбидност		
7.1.4.2.Предоставяне на интегрирани здравно-социални услуги в домашна среда на възрастни хора над 65 г. с хронични заболявания и трайни увреждания	БЧК	Бюджет на БЧК, проекти, общински бюджет на Община Варна	А) Предоставяне на интегрирани здравни грижи и социални услуги на възрастни хора с хронични заболявания и трайни увреждания в домашна среда в 7 общини на страната, вкл. и в 14 малки населени места; Б) създадени мултидисциплинарни екипи от медицински сестри и домашни помощници за предоставяне на интегрирани здравно-социални грижи.	А) Подобен здравословен и психо-социален статус на над 600 възрастни и болни хора в 7 общини на страната; Б) Създаден равен достъп до професионални здравни грижи и социални услуги на 140 души, живеещи в малки и отдалечени населени места.	А) Национално ниво: 1. Утвърждаване на услугата „домашни грижи“ като форма на интегрирано предоставяне на здравни грижи и социални услуги на възрастни хора в общността съгласно промените в Закона за здравето от 2015 г. – чл. 125б. б) Регионално ниво: Създаден достъп на уязвими и самотно-живеещи възрастни хора с хронични заболявания и трайни увреждания от 7 общини в

					страната до професионални здравно-социални грижи, предоставяни от центрове „Домашни грижи” на БЧК /Врачанска област –общини Враца, Оряхово, Криводол и Бяла Слатина/, гр. София, гр. Варна и гр. Благоевград.
7.1.5. Адаптиране на системата на образованието към остаряването на населението и към необходимостта от повишаване на качеството на живот на възрастните хора. Разработване и изпълнение на дългосрочна стратегия, с цел увеличаване на участието в дейности за учене през целия живот за всички възрастови групи от населението.					
7.1.5.1. Разработване на цялостна и дългосрочна рамка на политиката за учене през целия живот (УЦЖ).	МОН	Бюджет на МОН; Програма на ЕС в областта на образованието, обучението, младежта и спорта „Еразъм +“	Разработен таблични отчет за изпълнението на Плана за действие през 2017 г., публикуван на ел. страница на МОН Приет План за действие за 2018 г. в изпълнение на Националната стратегия за учене през целия живот (НСУЦЖ) Осъществяване	Отчитане, формиране и изпълнение на координирана държавна политика за учене през целия живот	Национално ниво: 1) Повишаване на дела на обхванатите в предучилищното възпитание и подготовка деца на възраст от 4 г. до постъпване в първи клас от 87.8% през 2012 г. на 90 % през 2020 г. 2) Намаляване на дела на преждевременното напусналите образователната система на възраст от 18 до

			<p>на дейностите, мерките и задачите в План за действие за изпълнение на НСУЦЖ за 2018 г.</p> <p>1 бр. заповед за определяне на състава на Националната координационна група за учене през целия живот (НКГУЦЖ)</p> <p>1 бр. Списък на НКГУЦЖ, публикуван на електронната страница на Националния координатор за учене на възрастни</p>	<p>Създаване на условия за функциониране на координационния механизъм на заинтересованите страни на национално равнище, вкл. за институциите и организациите с отговорности за осъществяването на НСУЦЖ и оперативните документи, разработвани за изпълнението ѝ</p>	<p>24 г. от 12.5% през 2012 г. под 11% през 2020 г.;</p> <p>3) Намаляване на дела на 15 годишните със слаби постижения по: -четене от 39.4% през 2012 г. на 30% през 2020 г.;</p> <p>-математика от 43.8% през 2012 г. на 35% през 2020 г.;</p> <p>-природни науки от 36.9% през 2012 г. на 30.0% през 2020 г.;</p> <p>4) Повишаване на дела на придобилите степен на професионална квалификация в широките области „Информатика”, „Техника”, „Производство и преработка” и „Архитектура и строителство” най-малко на 60% през 2020</p>
--	--	--	---	--	---

					<p>г.;</p> <p>5) Повишаване на дела на завършилите висше образование на възраст от 30 до 34 г. от 26.9% през 2012 г. на 36% през 2020 г.;</p> <p>6) Повишаване на участието на населението на 25-64 навършени години в образование и обучение от 1.5% през 2012 г. на повече от 5% през 2020 г. (4 седмичен референтен период);</p> <p>7) Намаляване на дела на неграмотните: -сред лицата на възраст 15-19 г. от 2.0% през 2011 г. на 1.5% през 2020 г.; -сред 20-29 годишните – от 2.3% през 2011 г. на 1.5% през 2020 г.</p>
--	--	--	--	--	---

7.1.5.2. Изпълнение на Европейската програма за учене на възрастни (ЕПУВ).	МОН	Програма на ЕС в областта на образованието, обучението, младежта и спорта „Еразъм +“; Бюджет на МОН	<p>1 проведено обучение с 56 участници;</p> <p>1 актуализация на Националната информационна система за учене на възрастни с актуализирани бази данни;</p> <p>2 работни срещи на КС;</p> <p>2 уебинара, публикувани в YouTube за членовете на Националната мрежа за учене на възрастни;</p> <p>1 консултативен документ;</p> <p>3 онлайн анкети;</p>	<p>Повишаване на уменията за формулиране на политики на областно ниво на областни заместник-областни координатори за УЦЖ;</p> <p>Актуализиране на базата данни в Националната информационна система за учене на възрастни;</p> <p>Актуализиран състав на Координационния съвет (КС) на Националната платформа</p> <p>„Обединени за ученето на възрастни“ и проведени работни срещи през пролетта и есента на 2018 г.;</p> <p>Оценка на напредъка при постигането на целите в НСУЦЖ;</p> <p>Формулиране на пътища за повишаване на</p>	<p>Национално ниво:</p> <p>1) Повишаване на дела на обхванатите в предучилищното възпитание и подготовка деца на възраст от 4 г. до постъпване в първи клас от 87.8% през 2012 г. на 90 % през 2020 г.</p> <p>2) Намаляване на дела на преждевременното напусналите образователната система на възраст от 18 до 24 г. от 12.5% през 2012 г. под 11% през 2020 г.</p> <p>3) Намаляване на дела на 15 годишните със слаби постижения по:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ четене от 39.4% през 2012 г. на 30% през 2020 г.; ▪ математика от 43.8% през 2012 г. на 35% през 2020 г.; ▪ природни науки от 36.9% през 2012 г. на 30.0% през
--	-----	--	---	---	---

			<p>1 „Национално кафене“ с 30 участници;</p> <p>6 регионални Семинара;</p> <p>1 национален Форум;</p> <p>1200 бр. участници в Дните на ученето през целия живот</p>	<p>уменията на възрастните в рамките на мащабен консултативен процес на областно и на национално ниво;</p> <p>Повишаване на осведомеността, подпомагаща националните дебати и създаването на съдържание за сектора за учене на възрастни;</p> <p>Популяризиране на ползите от ученето през целия живот.</p>	<p>2020 г.</p> <p>4) Повишаване на дела на придобилите степен на професионална квалификация в широките области „Информатика“, „Техника“, „Производство и преработка“ и „Архитектура и строителство“ най-малко на 60% през 2020 г.;</p> <p>5) Повишаване на дела на завършилите висше образование на възраст от 30 до 34 г. от 26.9% през 2012 г. на 36% през 2020 г.;</p> <p>6) Повишаване на участието на населението на 25-64 навършени години в образование и обучение от 1.5% през 2012 г. на повече от</p>
--	--	--	---	---	---

					5% през 2020 г. (4 седмичен референтен период). 7) Намаляване на дела на неграмотните: -сред лицата на възраст 15-19 г. от 2.0% през 2011 г. на 1.5% през 2020 г.; -сред 20-29 годишните – от 2.3% през 2011 г. на 1.5% през 2020 г.
7.1.5.3. Национална подкрепа за създаване и развитие на Електронна платформа за учене на възрастни в Европа (EPALE).	МОН	Програма на ЕС в областта на образованието, обучението, младежта и спорта „Еразъм +“	1 информационен щанд на Платформата; 1 бр. Регламент на състезанието за най-добра фотография на тема EPALE; 1 изложба; 200 бр. календари с най-добрите фотографии от конкурса; 120 ресурса, публикувани на Платформата;	Приближаване на EPALE до общността за образование и обучение на възрастни в България и мотивирането на тази общност за активно ангажиране с платформата; Промотиране на EPALE	Национално ниво: 1) Повишаване на дела на обхванатите в предучилищното възпитание и подготовка деца на възраст от 4 г. до постъпване в първи клас от 87.8% през 2012 г. на 90 % през 2020 г. 2) Намаляване на дела на преждевременното напусналите образователната система на възраст от 18 до 24 г. от 12.5%

			<p>48 събития за календара на Платформата;</p> <p>24 блог статии по теми за ученето на възрастни;</p> <p>96 новини, свързани с ученето на възрастни;</p> <p>2 обучения с по 14 учитли/обучители на възрастни обучаеми.</p>		<p>през 2012 г. под 11% през 2020 г.</p> <p>3) Намаляване на дела на 15 годишните със слаби постижения по: -четене от 39.4% през 2012 г. на 30% през 2020 г.;</p> <p>-математика от 43.8% през 2012 г. на 35% през 2020 г.;</p> <p>-природни науки от 36.9% през 2012 г. на 30.0% през 2020 г.</p> <p>4) Повишаване на дела на придобилите степен на професионална квалификация в широките области „Информатика”, „Техника”, „Производство и преработка” и „Архитектура и строителство” най-малко на 60% през 2020 г.</p> <p>5) Повишаване на дела на завършилите</p>
--	--	--	--	--	---

					<p>висше образование на възраст от 30 до 34 г. от 26.9% през 2012 г. на 36% през 2020 г.</p> <p>6) Повишаване на участието на населението на 25-64 навършени години в образование и обучение от 1.5% през 2012 г. на повече от 5% през 2020 г. (4 седмичен референтен период).</p> <p>7) Намаляване на дела на неграмотните: -сред лицата на възраст 15-19 г. от 2.0% през 2011 г. на 1.5% през 2020 г.; -сред 20-29 годишните – от 2.3% през 2011 г. на 1.5% през 2020 г.</p>
7.1.6. Развитие на доброволчеството, солидарността между поколенията, позитивния публичен образ и разбиране за социална ценност на по-възрастните хора.					
7.1.6.1.Организиране на различни мероприятия, кампании и инициативи, насърчаващи солидарността между поколенията	БЧК	Бюджет на БЧК	Съвместни инициативи с млади и възрастни хора, обучения за	Подобряване на сътрудничеството с други НПО; Отразяване на мероприятия и	Национално ниво

			предаване на знания, умения и опит, информационни кампании	събития от медиите; Отразяване на събитията в интернет сайта на БЧК; Количествени индикатори за постигнати резултати; Брой обхванати лица	
7.2. Насърчаване на активния живот на възрастните хора.					
7.2.1. Подготовка на Проект на Национална стратегия за активен живот на възрастните хора в Република България.	МТСП	Бюджет на МТСП	Приемане с РМС на Проект на Национална стратегия за активен живот на възрастните хора в Република България.	Приет с РМС Проект на Национална стратегия за активен живот на възрастните хора в Република България.	Национално ниво
Направление 8 – Развитие на солидарност между поколенията					
8.1. Разпределение и диверсифициране на отговорностите, свързани с дългосрочната грижа за старите хора					
8.1.1. Национална програма „Асистенти за хора с увреждания” (АХУ) – дейност „Личен асистент” .	МТСП, АСП, АЗ	Финансовия ресурс е определен в размер на 6 763 939 лева.	За изпълнението на НП АХУ за дейностите „Личен асистент“ и „Помощник възпитател“ е предвидено осигуряване на заетост на 1 900 лица при 5- часов работен ден.		Национално ниво

Направление 9 – Повишаване на общото образователно, духовно и културно равнище, квалификация, способности и умения на населението от всички възрастови групи

9.1. Създаване условия за пълно обхващане на децата в детски градини и предучилищни форми на обучение.

9.1.1. Осигуряване за безвъзмездно ползване на познавателни книжки за децата в III подготвителна възрастова група и в IV подготвителна възрастова група в държавните, общинските и частните детски градини и училища, в които се осъществява предучилищно образование.	МОН	Средства от държавния бюджет по бюджетите на първостепенните разпоредители с бюджет, финансиращи съответните детски градини и училища	Брой деца, за които са осигурени познавателни книжки, предоставени за безвъзмездно ползване	Подобрен достъп на децата на 5-7-годишна възраст в задължително предучилищно образование	Национално ниво
--	-----	---	---	--	-----------------

9.2. Осигуряване на равен достъп на всички деца до образование във всички образователни степени без разлика на етническа принадлежност, пол, произход, вероизповедание, социално положение и др.

9.2.1. Осигуряване за безвъзмездно ползване на учебници и учебни комплекти за учениците от I до IV клас и на учебници за учениците от V до VII клас в държавните, общинските и частните училища	МОН	Средства от държавния бюджет по бюджетите на първостепенните разпоредители с бюджет, финансиращи съответните училища	Брой ученици от I до IV клас, за които са осигурени учебници и учебни комплекти. Брой ученици от V до VII клас, за които са осигурени учебници	Подобрен достъп до образование на учениците от I до VII клас	Национално ниво
9.2.2. Осигуряване на достъп до „електронно четими учебници“ за учениците от I до VII клас в общинските, държавните и частните училища.	МОН	Средства от държавния бюджет по бюджетите на първостепенните разпоредители с бюджет, финансиращи съответните училища	Брой ученици от I до VII клас, за които е осигурен достъп до „електронно четими учебници“	Подобрен достъп до образование на учениците от I до VII клас	Национално ниво
9.2.3. Осигуряване на средства на държавни и общински училища за	МОН	Средства по модул	Брой закупени	Подобрен достъп	Национално

закупуване на ученически шкафчета за ученици от I до VII клас чрез съфинансиране от МОН на училищата		„Осигуряване на ученически шкафчета“ национална програма „Осигуряване на съвременна образователна среда“ за 2018 г.	ученически шкафчета	до образование на учениците от I до VII клас	ниво
9.2.4. По-пълно обхващане на учениците в задължителните образователни степени и превенция на отпадането им от образователната система	МОН	<p>Държавен бюджет – 32 000 хил. лв. за 2018 г.</p> <p>2. Бюджет на МОН</p>	<p>1. Осигурен безплатен транспорт за децата и учениците от населените места, в които няма детска градина или училище.</p> <p>2. Осигуряване на равен достъп до качествено предучилищно и училищно образование за децата в задължителна предучилищна възраст и за учениците от I до XII клас от населени места, в които няма детска градина</p>	<p>1. Брой ученици от I до XII клас с осигурен безплатен транспорт;</p> <p>Брой деца в задължителна предучилищна възраст с осигурен безплатен транспорт;</p> <p>Брой маршрути.</p> <p>2. Брой средищни детски градини и училища;</p> <p>Брой защитени детски градини и училища;</p> <p>Брой деца и ученици в средишните детски градини и училища;</p> <p>Брой деца и ученици в</p>	<p>1.Национално ниво</p> <p>2. Национално ниво</p>

			или училище до най-близкото такова. Осигуряване на равен достъп до качествено образование за децата и учениците в защитените ДГ и училища, които са разположени в труднодостъпни, високопланински и/или погранични райони.	защитените детски градини и училища.	
9.2.5. Образователна интеграция на на учениците от етническите малцинства и търсеци или получили международна закрила	МОН	В рамките на средствата за 2018 г. от ЕСФ по проект BG05M20P001-3.002 „Образователна интеграция на учениците от етническите малцинства и търсеци или получили международна закрила“ по ОП НОИР (За целия период на проекта средствата са в размер на 22 436 191, 84 лв.)	За целия период на реализиране на проекта: Брой ученици и младежи от етнически малцинства (включително роми), участващи в мерки за образователна интеграция и реинтеграция – 18 750	За целия период на реализиране на проекта: Брой ученици и младежи от етнически малцинства (включително роми), интегрирани в образователната система – 15 000	Национално ниво

9.3. По-пълно обхващане на учениците в задължителните образователни степени и превенция на отпадането им от образователната система					
9.3.1. Превенция на отпадането в задължителна училищна възраст, компенсаторни мерки за застрашените от отпадане и реинтеграция на преждевременно напусналите	МОН	Бюджет на МОН, общини, национални програми за развитие на средното образование за 2018 г. и др.	Изпълнение на План за изпълнение на Стратегията за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система (2013-2020) за периода 2018-2020 година.	Осъществяване на политики и ключови мерки за предотвратяване на отпадането от училище и реинтеграция на преждевременно напуснали образователната система Намален относителен дял на необхванатите деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст, вследствие дейностите на екипите за обхват; Подобрена комуникация между представителите на различните институции участващи в екипите за обхват Брой организирани дейности с участието на	Национално ниво: Намаляване на дела на преждевременно о напусналите образователната система до 2020 под 11%

				<p>родителите.</p> <p>Брой организирани алтернативни форми на взаимодействие на образователни институции с родителската общност.</p> <p>Брой родители, участвали във всяка от дейностите по модул 3 на програмата</p>	
9.3.2. Създаване на постоянно действащ Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане и включване в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст (Механизъм).	МОН	Бюджет на МОН, целеви средства	Изпълнение на дейностите, заложен в Механизма	Осъществяване на политики и ключови мерки за предотвратяване на отпадането от училище и реинтеграция на преждевременно напуснали образователната система	Намаляване на дела на отпадналите от училище и на преждевременното напусналите образователната система
9.3.3. Превенция на отпадането от училище и превръщане на училището в по-привлекателно място чрез реализиране на проект BG05M20P001-2.004-0004 „Развитие на способностите на учениците и повишаване мотивацията им за учене чрез дейности, развиващи специфични знания, умения и компетентности (ТВОЯТ ЧАС) – фаза 1” по ОП НОИР.	МОН	В рамките на средствата за 2018 г. по проект BG05M20P001-2.004 „Развитие на способностите на учениците и повишаване на мотивацията им	За целия период на реализиране на проекта: Брой ученици, включени в дейности за повишаване мотивацията за учене, чрез	За целия период на реализиране на проекта: Дял на училищата, предлагащи дейности за повишаване мотивацията за	Национално ниво

		за учене чрез дейности, развиващи специфични знания, умения и компетентности (Твоят час)“ – фаза 1 по ОП НОИР	развитие на специфични знания, умения и компетентности – 320 000 До края на 2018 г.: Брой ученици, включени в дейности за повишаване мотивацията за учене, чрез развитие на специфични знания, умения и компетентности – 160 000	учене, чрез развитие на специфични знания, умения и компетентности – 70 %	
9.3.4. Развиване на дейности, гарантиращи равния достъп до качествено образование за децата и учениците от етническите малцинства, включително и за преодоляване на сегрегацията и вторичната сегрегация на децата и учениците от етническите малцинства.	МОН	В рамките на утвърдения бюджет на Център за образователна интеграция на деца и ученици от етническите малцинства	Финансирани проекти по КП 33.15-2-2016 за извършване на дейности, свързани с: Осигуряване на условия за съвместна образователна дейност на деца и ученици с различен етнически произход; Подобряване на образователните резултати на	Брой дейности за връщане на отпадналите ученици в училище и подобряване на образователните им резултати Брой деца, обхванати в детски градини, в които се изпълняват мерки за по-пълно обхващане и задържане на деца между 3- и 6/7-годишна възраст от етническите	

			<p>децата и учениците от етническите малцинства; -овладяване на българския книжовен език от децата и учениците от етническите малцинства;</p> <p>Осъществяване на извънкласни и извънучилищни дейности със съдържателни елементи на интеркултурното образование;</p> <p>Допълнителна работа с ученици от етническите малцинства, застрашени от отпадане и/или преждевременно напускане на училище;</p> <p>Подкрепа на ученици от етническите малцинства за продължаване на образованието в гимназиален етап;</p> <p>Специализирана работа за</p>	<p>малцинства в образователната система</p> <p>Брой ученици, обхванати в училища, в които се изпълняват мерки за по-пълно обхващане и задържане на деца между 7- и 16- годишна възраст от етническите малцинства в образователната система</p> <p>Брой деца/ученици, за които българският език не е майчин, включени в допълнително обучение по български език</p> <p>Брой детски градини и училища, в които е проведено обучение по български език за деца и ученици, чийто майчин език е различен от българския език</p> <p>Брой деца и ученици,</p>	
--	--	--	--	--	--

			<p>информирани, мотивирани и подготовка на ученици от етническите малцинства в гимназиална степен за продължаване на образование във висшите училища;</p> <p>Връщане на отпадналите ученици в училище и подобряване на образователните им резултати.</p>	<p>включени в извънкласни и извънучилищни дейности със съдържателни елементи на интеркултурното образование</p> <p>Брой извънкласни и извънучилищни дейности със съдържателни елементи на интеркултурното образование;</p> <p>-Брой ученици от етническите малцинства, които са продължили образованието си в гимназиален етап</p> <p>Брой ученици от етническите малцинства, които са продължили образованието си във висшите училища</p> <p>Брой ученици от етническите малцинства с подобрени образователни резултати</p>	
--	--	--	--	--	--

				Брой ученици, обхванати в образователната система, които са били застрашени от отпадане и/или преждевременно напускане на училище и с които е проведена допълнителна работа.	
9.4. Преодоляване неграмотността в средите на бедното население и в групите в неравностойно положение.					
9.4.1. Преодоляване неграмотността в средите на бедното население и в групите в неравностойно положение.	МОН	В рамките на средствата за 2018 г. по проект „Нов шанс за успех”, процедура чрез директно предоставяне на конкретен бенефициент BG05M20P001-3.004 „Ограмотяване на възрастни – фаза 1” по ОП НОИР	За целия период на реализация на проекта: Лица над 16 години (включително роми), включени в курсове по ограмотяване или в курсове за усвояване на учебно съдържание, предвидено за изучаване в класове от прогимназиалния етап на основното образование – 10 000	Дял на получените (включително роми) удостоверения за успешно завършени курсове по ограмотяване или за усвояване на учебно съдържание, предвидено за изучаване в класове от прогимназиалния етап на основното образование	Национално ниво
9.5. Осигуряване на високо качество на образованието чрез подобряване на съдържанието на учебния процес и материалната база, повишаване квалификацията на преподавателите и осигуряване на училищата с информационни технологии.					
9.5.1. Осигуряване на допълнителна квалификация на педагогическите специалисти за работа в мултикултурна среда.	МОН	В рамките на утвърдения бюджет на Център за образователна	Финансирани проекти по КП 33.15-2-2016, включващи осигуряване на	Брой педагогически специалисти, които за първи път са включени в	Национално ниво

		интеграция на деца и ученици от етническите малцинства	допълнителна квалификация на педагогическите специалисти за работа в мултикултурна образователна среда, включително за преподаване на български език на деца, за които той не е майчин	обучения за формиране на умения за работа в мултикултурна среда	
9.5.2. Дейности за подкрепа на младежкото предприемачество и равниване на бизнес умения чрез обучение, насоки и консултиране.	МРРБ	В рамките на Програмата за трансгранично сътрудничество по ИПП България – Сърбия за програмния период 2014-2020 г., с общ бюджет от 66 693 803 лв., проекти по приоритетна ос 2 „Младежи“.	Умения в предприемачеството – насърчаване развитието на привлекателна среда на напредък на младите хора в трансграничния регион чрез сътрудничество.	Общ брой подкрепена младежка дребномащабна инфраструктура, съоръжения за обучение и информационни такива, с целева стойност 15 бр. за целия период на изпълнение на програмата.	Програмата за трансгранично сътрудничество по ИПП България – Сърбия
9.6. Формиране на умения за работа с високи технологии.					
9.6.1. Осигуряване на високо качество на образованието чрез подобряване на съдържанието на образователния процес и материалната база, повишаване квалификацията на преподавателите и осигуряване на училищата с информационни технологии.	МОН	10 000 000 лв. в рамките на Националната програма „Информационни и комуникационни технологии (ИКТ) в системата на	Разширяване на възможностите на единната опорна високоскоростна мрежа за нуждите на образованието и науката, цялостна интеграция с инфраструктурата	Високоскоростна оптична инфраструктура, свързваща всички регионални управления на образованието, дата центрове на МОН и водещите научни	Национално ниво

		<p>предучилищното и училищното образование“ за 2018 г.</p>	<p>на регионалните управления на образованието и включване на водещите научни и изследователски центрове;</p> <p>Подпомагане системата на предучилищното образование чрез внедряване на модерни средства за обучение и създаване на условия за обучение на педагогическите специалисти за ползването им;</p> <p>-подпомагане обновяването на училищната ИКТ среда чрез осигуряване на интернет свързаност, закупуване на иновативен хардуер, изграждане на нови Wi Fi зони и др.;</p> <p>Електронен дневник за нуждите на системата на училищното</p>	<p>и развойни центрове в страната, с възможност за осигуряване на поетапно включване на всички образователни институции към единната инфраструктура;</p> <p>Минимум 300 нови институции от системата на предучилищното образование с внедрени модерни технологии в образователния процес и обучени педагогически специалисти;</p> <p>Минимум 50 нови училища, подпомогнати в дейностите по обновяване на компютърна техника и/или внедряване на образователни иновации, свързани с учебния процес;</p> <p>Електронен дневник за всички кандидатствали</p>	
--	--	--	---	---	--

			образование и подкрепа на съпътстващите дейности по внедряването и ползването му.	училища и осигуряване на условия за създаване и ползване на това съдържание като част от образователния процес; Финансиране на 100% от училищата на бюджетна издръжка с интернет свързаност; Минимум 50 нови училища, подпомогнати в дейностите по изграждане/доизграждане на WiFi мрежи за нуждите на училищното образование.	
9.7. Изграждане на трайни навици за учене през целия живот, осигуряване на максимално добри условия за непрекъснато професионално обучение и развитие и развиване на системата за квалификация, преквалификация и продължаващо обучение.					
9.7.1. Екип на ИИОЗ работи по международен научно-изследователски проект: ENLIVEN “Стимулиране на ученето през целия живот за изграждане на включваща и социално чувствителна Европа” (01.10.2016-30.09.2019).	ИИОЗ – БАН	Проектът е финансиран от Европейската комисия по програма „Хоризонт 2020“. Общият бюджет за 2018 г. е 78 000 лв.	Публикувани статии в списания и сборници – 1; Изнесени доклади на национални и международни конференции – 3	1.Картографираните основните политики на национално и европейско ниво в областта на ученето през целия живот. 2.Идентифицираните основните социални актьори на национално и	Планираната „Интелигентна система за подкрепа на вземане на решения” има пряко въздействие на различни нива: на международно ниво – тя

				<p>европейско ниво, ангажирани с политиките за учене през целия живот.</p> <p>3. Открити основните фактори, влияещи върху участието в ученето през целия живот на базата на анализи на данни от международни сравнителни изследвания (напр. Изследването за образованието на възрастни).</p> <p>4. Специализирани анализи на конкретни социални групи от гледна точка на включването им в образователната система (напр. NEETs).</p> <p>5. Всички тези анализи и резултатите от тях осигуряват ценна информационна база за „Интелигентна система за подкрепа на вземане на решения”, която е планирана да се</p>	<p>осигурява полезна информация на хората, ангажирани в правенето на политики на ниво Европейски съюз;</p> <p>на национално и организационно ниво – повишава предлагането и реализирането на възможности за възрастни, което би довело до по-продуктивна и иновативна работна сила и до намаляване на социалното изключване.</p>
--	--	--	--	--	---

				създаде в рамките на проекта. Тя осигурява актуална и много по-обоснована информационна база, която да се използва за политически дебати и вземане на решения в областта на ученето на възрастни.	
9.8. Предприемане на мерки, насочени към социализиране и осигуряване на условия за интеграция на ученици със специални образователни потребности и специфични увреждания в общообразователното училище					
9.8.1. Осигуряване на условия и ресурси за изграждане и развитие на подкрепяща среда в детските градини и училищата за осъществяване на приобщаващо образование	МОН	1. Училища и детски градини	Осигурена подкрепяща среда на децата и учениците, включени в общообразователна среда	Брой специалисти (ресурсни учители, психолози, логопеди, рехабилитатори на слуха и говора, учители на деца с нарушено зрение и др.) от детските градини и училищата, които подпомагат децата и учениците със специални образователни потребности в детските градини и общообразователните училища; Брой деца и ученици, за които	Национално ниво

				е осигурена подкрепяща среда	
9.8.2. Проект „Подкрепа за равен достъп и личностно развитие“, финансиран по ОП НОИР	МОН	2. В рамките на средствата за 2018 г. по проект „Подкрепа за равен достъп и личностно развитие“, финансиран по ОП НОИР 16 852 080,01 лв по проект „Подкрепа за равен достъп и личностно развитие“, финансиран по ОП НОИР Операция BG05M2OP001-3.003 Осигуряване на условия и ресурси за изграждане и развитие на подкрепяща среда в детските градини и училищата за осъществяване на включващо обучение – Фаза 1“	За целия периода на реализация на проекта: Деца и ученици със специални образователни потребности, включени в дейности, подкрепени по ИП9i – 1 800; Детски градини, подкрепени по ОП, за осигуряване на подкрепяща среда за ранна превенция на обучителни затруднения – 33	Деца от 3 до 6 години, които са получили услуги за ранна превенция на обучителни затруднения – 250; Детски градини, осигурили подкрепяща среда за ранна превенция на обучителни затруднения – 33	Национално ниво
9.8.3. Осигуряване на условия и ресурси за изграждане и развитие на подкрепяща среда от регионалните центрове за подкрепа на процеса на приобщаващото образование (РЦПППО).	МОН		Брой специалисти (ресурсни учители, психолози,	Осигурена подкрепяща среда на децата и учениците,	Национално ниво

			<p>логопеди, рехабилитатори на слуха и говора, учители на деца с нарушено зрение и др.) от РЦПППО, които подпомагат децата и учениците със специални образователни потребности в детските градини и общообразователните училища;</p> <p>Брой деца и ученици, за които е осигурена подкрепяща среда</p>	включени в общообразователна среда	
<p>9.8.4. Осигуряване на свободен достъп на хора с увреждания и специални образователни потребности до сгради за обществено обслужване, предназначени за образование, чрез изграждане на достъпна архитектурна среда</p> <p>в държавните специализирани и неспециализирани училища, финансирани чрез бюджета на Министерството на образованието и науката (МОН), Министерството на културата (МК) и Министерството на младежта и спорта (ММС), държавните центрове за специална образователна подкрепа и специализираните обслужващи звена: регионалните центрове за подкрепа на процеса на приобщаващото образование, Държавния логопедичен център и Националния дворец на децата, подали заявка по съответния ред.</p>	МОН	<p>Национална програма „Създаване на достъпна архитектурна среда и сигурност в училище“ за 2018 година, Модул I „Създаване на достъпна архитектурна среда“.</p> <p>Финансирание 700 000 лв.</p>	<p>ДЕЙНОСТ I: Покрити рампи: -проектиране и изграждане на покрити рампи; - изграждане на покривни покрития на вече изградени рампи.</p> <p>ДЕЙНОСТ II: Адаптиране и изграждане на санитарни възли</p> <p>ДЕЙНОСТ III: Ремонт на прилежаща инфраструктура</p>	<p>Брой покрити рампи които ще се проектират и изграждат – 5</p> <p>Брой покривни покрития на вече изградени рампи които ще се изграждат– 3</p> <p>Брой санитарни възли които ще се адаптират и изграждат – 13</p> <p>Брой ремонти на прилежаща инфраструктура –</p>	<p>Национално ниво</p> <p>Осигуряване на равен достъп на хора с увреждания и специални образователни потребности чрез изграждане на достъпна архитектурна среда, като част от нужната подкрепа за тяхното обучение в държавните</p>

			<p>ДЕЙНОСТ IV: Изпълнение на асансьор</p> <p>ДЕЙНОСТ V: Доставка и монтаж на платформени съоръжения – подземни платформи</p> <p>ДЕЙНОСТ VI: Довършителни дейности по маркиране на маршрутите и обозначаване на помещенията, осигуряващи достъпната архитектурна среда</p>	<p>8</p> <p>Брой асансьори които ще се проектитат и изграждат – 2</p> <p>Брой платформени съоръжения които ще бъдат доставени и монтирани – 8</p> <p>Брой довършителни дейности за окончателно осигуряване на достъпна архитектурна среда и обозначаването им – 4</p>	<p>училища и държавните извънучилищни педагогически учреждения в 28-те Регионални управления на образованието.</p>
9.8.1. Обучения на педагозите за правата на детето и дефиниция на дете в риск по Национална програма „Квалификация на педагогическите специалисти“					
9.8.1.1. Обучения на педагозите за правата на детето и дефиниция на дете в риск по Национална програма „Квалификация на педагогическите специалисти“.	МОН, ДАЗД	В рамките на бюджета на отговорните институции	Повишен капацитет на педагогическите специалисти във връзка с идентифициране на случаите на деца в риск	Брой проведени обучения Брой обучени педагогически специалисти	:
9.8.2. Повишаване на качеството в професионалното образование					
9.8.2.1. Създаване на условия за по-ефективно сътрудничество между системите на професионалното образование и обучение и бизнеса в България.	МОН	6 986 236 лв. по проект „Ученически практики“ – фаза 1 по ОП НОИР	За целия период на реализация на проекта: Брой ученици, участващи в дейности по ОП,	За целия период на реализация на проекта: Дял на учениците в гимназиален етап, обучаващи	Национално ниво

			<p>в подкрепа на професионалното образование в направления от приоритетно значение за икономиката – 2000;</p> <p>Брой ученици, участващи в дейности по практическо обучение в реална работна среда – 8 000;</p> <p>Брой създадени учебно-тренировъчни фирми – 350</p>	се в професионални гимназии от включените в дейности– 50 %	
9.8.2.2. Определяне и функциониране на защитени от държавата специалности от професии на областно ниво чрез приемане на критерии за определянето им.	МОН	Средства от държавния бюджет	<p>Приет акт на МС за „защитени професии“</p> <p>Приет Списък със защитените специалности от професии</p> <p>Приет Списък със специалности от професии, за които е налице очакван недостиг от специалисти на пазара на труда.</p>	Създаване на условия за организиране и провеждане на качествена професионална подготовка в училищното образование с цел осигуряване на пазара на труда на необходимите квалифицирани кадри	Национално ниво
9.9. Повишаване ефективността на работа в специализираните училища за деца с умствена изостаналост.					
9.9.1. Осигуряване на условия и ресурси за работа с ученици с умствена изостаналост и множество увреждания в центрове за специална образователна подкрепа (ЦСОП).	МОН	В рамките на бюджета на Министерството		Брой специалисти, от ЦСОП, които	Национално ниво

		на образованието и науката		обучават ученици с умствена изостаналост и множество увреждания; Брой ученици с множество увреждания в ЦСОП	
9.10. Преодоляване на социалната изолация чрез образователни програми.					
9.10.1. Подготовка и извършване на оценка на учениците с девиантно поведение в СПИ и ВУИ с оглед насочването им в подходящи социални услуги или реинтегрирането им в семейна среда. Оптимизация на ВУИ.	МОН	В рамките на средствата за 2018 година по проект на „Подкрепа за равен достъп и личностно развитие“ по ОП НОИР	Брой ученици, на които е направена оценка от мулти дисциплинарен екип.	Брой ученици, насочени към подходящи социални услуги или реинтегрирани в семейна среда; Брой закрити ВУИ.	ВУИ и СПИ
9.11. Преструктуриране и реформиране на възпитателните училища-интернати (ВУИ) и социално-педагогическите интернати (СПИ): пренасочване на съществуващия капацитет и ресурси към алтернативни социални услуги.					
9.11.1. Гарантиране на ефективна система за детско правосъдие в условия на междунституционално сътрудничество					
9.11.1.1. Изготвяне на подзаконовни нормативни актове, предвидени в проекта на Закон за отклоняване и налагане на възпитателни мерки.	МП, МТСП, МВР, МОН, МЗ, ДАЗД	В рамките на бюджета на отговорните институции	Доразвиване и допълване на нормативната уредба относно отклоняването на непълнолетни от наказателно производство и налагането на възпитателни мерки	Изготвени проекти на подзаконовни нормативни актове	:
9.11.2. Превенция на рисковото поведение сред децата и подобряване на координацията между правораздавателната, социалната, здравната и образователната система.					
9.11.2.1. Подобряване на сътрудничеството в случаи на деца в рискова ситуация и насърчаване на образователната система.	МОН, МВР, АСП, ДАЗД	В рамките на бюджета на отговорните	Подобряване на взаимодействието и	Бр. Подадени сигнали, за които е било	:

		институции	сътрудничеството между институциите	наложително свикването на мултидисциплинарен екип за разрешаването на конкретен случай	
9.12. Предприемане на специални мерки за развитие на чувство на национална идентичност и принадлежност към българската нация					
9.12.1. Финансова подкрепа за развитие на българския книжен сектор и мрежата от библиотеки чрез бюджета на Министерството на културата.	МК	Планирана финансова подкрепа на регионални културни дейности, проекти и прояви в областта на любителското творчество, литературното, книжовното и нематериалното културно наследство	Брой подкрепени творчески проекти в областта на книгоиздаването; Брой подкрепени библиотеки	Осигуряване на достъп до програмите чрез новия специализиран сайт за обществените библиотеки на МК	Национално и регионално равнище
9.12.2. Провеждане на сесии за подкрепа на сценичните изкуства по програма на Министерство на културата.	МК	Програми по бюджета на МК Планирани: 4 конкурсни сесии	Създадени спектакли и концерти; брой подкрепени проекти	Разширяване на достъпа на населението до високохудожествени произведения на театралното, музикално и танцово изкуство	Национално ниво
9.13. Приоритетно прилагане на мерки за развитие на читалищата като средища на духовно израстване и развитие на културната идентичност.					
9.13.1. Подпомагане дейността на народните читалища чрез бюджета на Министерството на културата.	МК	Планирана финансова подкрепа на регионални културни дейности,	Брой подкрепени творчески проекти на читалища	Подпомагане дейността на читалищата	Национално ниво

		проекти и прояви в областта на любителското творчество, литературното, книжовното и нематериалното културно наследство В рамките на бюджета на Министерството на културата			
В. Приоритет III. Постигане на социална кохезия и създаване на равни възможности за пълноценен социален и продуктивен живот за всички социални групи					
Направление 10 – Създаване на условия за равни възможности за пълноценен социален, продуктивен живот за всички социални групи.					
10.1. Провеждане на целенасочена активна политика на пазара на труда за социална и икономическа интеграция на групи в неравностойно положение в България и отстраняване на неравенства в третирането им на работното място					
10.1.1. Заетост на хора с увреждания.	МТСП – ПХУРВСП, АХУ	В рамките на бюджета на отговорната институция – АХУ	Стимулиране на работодатели от обичайна работна среда за наемане на хора с увреждания и осигуряване на достъп, адаптиране и оборудване на работното място.	Брой хора с трайни увреждания, наети в обичайна работна среда. Открити нови работни места за хора с трайни увреждания по чл. 25 и чл. 28 от ЗИХУ от ЗИХУ. Планирани:54 бр.	Национално ниво
10.1.2. Работни места с осигурени и/или подобрени здравословни и безопасни условия на труд и технологично обновяване на производствения процес.	МТСП – ПХУРВСП, АХУ	В рамките на бюджета на отговорната институция – АХУ	Стимулиране на работодатели от специализирана работна среда за подобряване на условията на труд.	Работни места с осигурени и/или подобрени здравословни и безопасни условия на труд. Планирани:	Национално ниво

			Брой технологично обновените специализирани предприятия и кооперации.	660 бр. Технологично обновени специализирани предприятия и кооперации. Планирани: 10 бр.	
10.1.3. Стартиране и развитие на самостоятелна стопанска дейност на хората с увреждания.	МТСП – ПХУРВСП, АХУ	В рамките на бюджета на отговорната институция – АХУ	Предприемачи-хора с увреждания, стартирали самостоятелна стопанска дейност.	Брой предприемачи-хора с увреждания, стартирали самостоятелна стопанска дейност. Планирани: 27 бр.	Национално ниво
10.1.4. Осигуряване на достъп за хора с увреждания до културни, исторически и спортни обекти.	МТСП – ПХУРВСП, АХУ	В рамките на бюджета на отговорната институция – АХУ	Културни, исторически и спортни обекти, адаптирани за хора с увреждания.	Брой културни, исторически и спортни обекти, адаптирани за хора с увреждания Планирани: 9 бр.	Национално ниво
10.1.5. Възстановяване на работодатели от обичайна и специализирана работна среда на осигурителни вноски за работещите, влизащи в списъчния брой на персонала.	МТСП – ПХУРВСП, АХУ	В рамките на бюджета на отговорната институция – АХУ	Възстановяване на работодатели от обичайна и специализирана работна среда на осигурителни вноски за работещите, влизащи в списъчния брой на персонала.	Брой работодатели на хора с увреждания, ползващи преференцията за възстановяване на внесените от тях осигурителни вноски Планирани: 72 бр.	Национално ниво
10.1.6. Хора с увреждания включени в мероприятия за рехабилитация	МТСП –	В рамките на	Хора с увреждания	Брой на хората с	Национално

и социална интеграция.	ПХУРВСП, АХУ	бюджета на отговорната институция – АХУ	включени в мероприятия за рехабилитация и социална интеграция.	увреждания, включени в мероприятия за рехабилитация и социална интеграция Планирани: 3600 бр.	ниво
10.1.7. Интеграция на хора с увреждания в обществото, посредством осигуряването им на преводачи и придружители за посещения в обществени, здравни и културни заведения.	МТСП – ПХУРВСП, АХУ	В рамките на бюджета на отговорната институция – АХУ	Изплащане на целеви помощи за лица с трайни увреждания при посещения в общински, здравни, културни и други институции – чл.51, чл.52, чл.53, чл.53а и чл.53б от ППЗИХУ.	Брой хора с увреждания, получаващи целеви помощи Планирани: 36 500 бр.	Национално ниво
10.1.8. Мониторинг на усвояването на отпуснати средства за хора с увреждания.	МТСП – ПХУРВСП, АХУ	В рамките на бюджета на отговорната институция – АХУ	Осъществяване на мониторинг по ефективното усвояване на отпуснатите средства и изпълнение на договорните задължения. Проверени търговци на медицински изделия и помощни средства, приспособления и съоръжения за хора с увреждания.	Организации, на които е извършен мониторинг, спрямо общия брой, подлежащи на такъв. Планирани: 100% Брой търговци на медицински изделия и помощни средства, приспособления и съоръжения за хора с увреждания Планирани:	Национално ниво

				180 бр.	
10.1.9. Национална програма за заетост и обучение на хора с трайни увреждания.	МТСП, АЗ	Държавен бюджет - 9 280 598 лв.	Осигуряване на заетост на безработни лица с трайни увреждания и на лица, преминали успешно курс на лечение за зависимост към наркотични вещества; финансиране на разходите на работодателите за труд за период до 24 месеца.	Заетост на 1 990 хора с увреждания, от които 200 нововключени.	Национален обхват
10.1.10. Национална програма «Асистенти на хора с увреждания».	МТСП, АЗ	Държавен бюджет - 6 763 939 лв.	Осигуряване на заетост на безработни лица като „лични асистенти“ и „помощник-възпитатели“, субсидиране на разходите за труд на работодателите.	Осигуряване на заетост на 1 900 лица при 5-часов работен ден, осигуряване на качествени грижи за хора с трайни увреждания.	Национален обхват
10.1.11. Предоставяне на суми за подкрепена заетост за безработни лица с трайни увреждания или от други групи в неравностойно положение (чл.43а от ЗНЗ).	МТСП, АЗ	Държавен бюджет – 150 000 лв.	Предоставяне на суми за подкрепена заетост за устроено на работа безработно лице от целевата група на несубсидирано работно място за срок не по-кратък от 12 месеца.	Заетост на 300 новонаети безработни лица.	Национален обхват
10.1.12. Насърчаване на работодателите да разкриват работни места за наемане на безработни лица с трайни увреждания на пълно или	МТСП, АЗ	Държавен бюджет - 400	Осигуряване на заетост на лица от	Заетост на 134 безработни лица,	Национален обхват

непълно работно време (чл. 52 от ЗНЗ).		581 лв.	целевата група, субсидиране на част от разходите за труд на работодателите за период до 6 месеца.	от тях 100 новонаети.	
10.1.13. Насърчаване на работодателите да разкриват работни места за наемане на безработни лица с трайни увреждания (чл.51, ал.2 от ЗНЗ).	МТСП, АЗ	Държавен бюджет - 1 507 516 лв.	Насърчаване на работодателите да наемат безработни лица с трайни увреждания; осигуряване на средства в размер 75 на сто от допустимите разходи за не по-малко от 3 и не повече от 12 месеца.	Заетост на 445 безработни лица, от тях 150 новонаети.	Национален обхват
10.1.14. Насърчаване на работодателите да разкриват работни места за наемане на безработни лица, изтърпели наказание "лишаване от свобода" (чл. 55 от ЗНЗ).	МТСП, АЗ	Държавен бюджет 29 880 лв.	Заетост	Заетост на 10 новонаети лица	Прилага се на територията на цялата страна.
10.1.15. Изплащане на месечна добавка за социална интеграция на хора с увреждания. Изплащането на месечна добавка за социална интеграция на хора с увреждания е по реда на Закона за интеграция на хората с увреждания и Правилника за прилагането му (ЗИХУ и ППЗИХУ). Мерките по Закона имат за цел да създадат гаранции и стимули за интеграция и равнопоставеност на хората със специфични възможности чрез предоставяне на допълнителни средства за компенсиране на увреждането.	МТСП, АСП	За бюджетната 2018 г. Са предвидени 152 000 000 лв.		Средномесечен брой 502 000 правоимащи лица	
10.1.16. Изплащане на целеви помощи за изработване, покупка и ремонт на медицински изделия, помощни средства и помощни съоръжения (МИПСРС).	МТСП, АСП	За бюджетната 2018 г. Са предвидени 46 000 000 лв.	:	Средномесечен брой 10 000 лица	Прилага се на територията на цялата страна.
10.1.17. Екип на ИИОЗ работи по международен научно-изследователски проект „Преговаряй – Договаряне на възможностите за преодоляване на несигурността в ранните трудови кариери и	ИИОЗ – БАН	Проектът е финансиран от Европейската	Публикувани статии в списания	1. Изведени дългосрочните и краткосрочните	На национално ниво – състояние на

<p>изключеността от пазара на труда в Европа”.</p>		<p>комисия по програма „Хоризонт 2020“. Общият бюджет за 2018 г. е 40 518 лв.</p>	<p>и сборници; Изнесени доклади на национални и международни конференции</p>	<p>последници от несигурността при започване на първа работа и изключването от пазара на труда на младите хора в сравнителен план между България и още 9 европейски държави. 2.Изведена връзката между макро, мезо и микро нивата като механизми за създаване на несигурност при започване на първа работа. (Пазарът на труда като цяло и тежката криза на заетостта в момента се разглеждат като макронивото. Мезонивото е различният достъп до държавна и частна подкрепа в рамките и между отделните държави. Микронивото се характеризира от възможността на младите хора с неравностойни възможности да</p>	<p>изключване на младите хора от пазара на труда в България. В международен сравнителен план – подобряване на разбирането за механизмите, които водят до различия в степента на несигурност при започване на първа работа в различните европейски държави. На браншово ниво – степен на несигурност на младите хора при започване на първа работа в пет бранша (машиностроене , финансови и застрахователни услуги, здравеопазване, хотелиерство и ресторантьорство, информационни технологии) в България и Европа.</p>
--	--	---	--	--	---

				<p>влият върху перспективите си за работа.)</p> <p>3. Изведено влиянието на неблагоприятните условия на трудовия пазар за младите хора върху техния път към зрелостта (преминаване към икономическа независимост, напускане на дома на родителите и създаване на собствено семейство).</p>	
<p>10.2. Създаване на условия за повишаване благосъстоянието на децата и деинституционализация на деца, лица с увреждания и възрастни хора, настанени в специализирани институции, посредством предоставяне на услуги в общността</p>					
10.2.1. Разкриване на центрове за комплексно медицинско обслужване на деца с увреждания и хронични заболявания, предоставящи.	МЗ	Бюджет на МЗ	Брой разкрити ЦКОДУХЗ	Осигурено комплексно интердисциплинарно медицинско обслужване, вкл. и палиативни грижи, за деца с хронични заболявания и специални потребности.	Национално ниво
10.2.2. ОП РЧР 2014-2020 – „Приеми ме»	МТСП, АСП ОП РЧР 2014-2020 г.	Общата продължителност на проекта от 28 месеца е 61 месеца – до	Усъвършенстване на модела на предоставяне на социалната услуга „приемна	:	На територията на общини-партньори

		31.12.2020 г. , а стойността на безвъзмездната финансова помощ – 136 404 000 лева.	грижа“ и разширяване на обхвата ѝ в страната.		
10.2.3. Изпълнение на чл. 20 от ПМС № 332/22.12.2017 г. Във връзка с утвърдените разходи по бюджетна програма „Интеграция на хората с увреждания» към „Политика в областта на хората с увреждания» по бюджета на МТСП за 2018 г. – средства за предоставяне на социалните услуги „Личен асистент», „ Социален асистент» и „Домашен помощник» на лицата, на които е извършена социална оценка по правилата на Операция „Независим живот», финансирана по ОП РЧР 2014 – 2020 г., и след приключване на финансирането по програмата.		Бюджета е в размер на 68 395 300 лева	:	:	На територията на 293 общини и райони
10.2.4. Прилагане на обучителни модули и реализиране на кампании, насочени към деца и млади хора в риск. Провеждане на обучения на доброволци в сферата на социално-помощната дейност, работа с деца в риск, превенция на насилието, промотиране на хуманитарните ценности , толерантността и недискриминацията.	БЧК	Бюджет на БЧК, дирекция “БМЧК”	Обучителни модули и обучения; Подготовка на доброволци-обучители; Прилагане на метод «връстници обучават връстници».	Повишаване обхвата на обучените в сферата на социалните дейности; Създаване на устойчиви връзки с училища и социални заведения; Подобряване на сътрудничеството с други НПО; Отразяване на събитията в официалните електронни страници на БЧК и БМЧК; Изпълнение: Брой проведени обучителни модули и обучения;	Национално ниво

				Брой обхванати лица.	
10.2.5. Провеждане на благотворителни и фондонабирателни кампании, насочени към деца и млади хора в риск .	БЧК	Бюджет на БЧК, дирекция “БМЧК”	Благотворителни и фондонабирателни кампании; благотворителни базари, арт ателиета, арт работилници, тържества, лагери и др.	Повишаване обхвата на достигнатите; Създаване на устойчиви връзки с училища и социални заведения; Подобряване на сътрудничеството с други НПО; Отразяване на мероприятия и събития от медиите; Отразяване на събитията в официалните електронни страници на БЧК и БМЧК; Изпълнение: Брой мероприятия и др; Брой обхванати лица.	Национално ниво
10.3. Създаване на условия за подобряване качеството на живот на хората с ментални проблеми, настанени в специализирани институции.					
10.3.1. Разкриване на социални услуги в общността – резидентен тип за хора с увреждания и намаляване капацитетите на специализираните институции за тази целева група.	МТСП, АСП	:	Деинституционализация на грижата за хора с увреждания и възрастните хора, развитието на услугите в домашна среда и подкрепата на семейства с повишена	:	:

			отговорност към грижите за зависими членове на семейството		
10.4. Обезпечаване постигането на по-високи критерии и стандарти в социалните услуги за уязвимите групи от населението с оглед подобряване качеството на живот и успешното им социално включване и реализация					
10.4.1. Предложения за промени в законодателството, касаещи децата и качеството на грижа за тях					
10.4.1.1. Актуализирана нормативна уредба свързана с дейността на детските ясли, детското и училищно здравеопазване.	МЗ, МОН				
10.4.2. Оценка на изпълнението на Националната стратегия за детето 2008-2018 и подготовка на нов стратегически документ Национална стратегия за детето и семейството					
10.4.2.1. Качествен анализ за реално подобряване на благосъстоянието на децата.	МЗ, МОН, МТСП, МП, ДАЗД				
10.5. Усъвършенстване на механизма на социално подпомагане и осъществяване на преход от социални помощи към социални инвестиции в обучение, квалификация и създаване на нови работни места.					
10.5.1. Програма за обучение и заетост на продължително безработни лица.	МТСП, АЗ	Държавен бюджет- 7 204 910 лв.	Програмата включва два компонента: Компонент 1 – за работодатели от частния сектор и Компонент 2 – за работодатели от публичния сектор, който обхваща и дейности в аварийни групи; субсидиране на разходите за труд на работодателите.	Наети 1 704 продължително безработни лица, от тях 200 новонаети.	Национален обхват
10.5.2. Национална програма „Активирание на неактивни лица“.	МТСП, АЗ	Държавен бюджет – 2 851 101 лв.	Работа с неактивните лица – идентифициране на неактивните лица и мотивиране за активно поведение на	Заетост на 362 лица към дирекции „Бюро по труда” и общински администрации.	Национален обхват

			пазара на труда.		
10.5.3. Насърчаване на работодателите да наемат на работа продължително безработни лица (чл.55в от ЗНЗ).	МТСП, АЗ	Държавен бюджет – 970 961 лв.	Осигуряване на заетост на лица от целевата група; финансиране на разходите за труд на работодателите за период до 6 месеца.	Заетост на 283 безработни лица, от тях 200 новонаети.	Национален обхват
10.5.4. Насърчаване разкриването на работни места за обучение чрез работа (дуална система на обучение) (чл. 46а от ЗН).	МТСП, АЗ	Държавен бюджет – 345 132 лв.	Финансиране на разходи за труд и професионално обучение.	Заетост на 80 безработни лица, от тях 50 новонаети и обучение на 50 безработни лица.	Национален обхват
10.5.5. Изпълнение на Двугодишен план за обучение, провеждано от ДП „Българо-германски център за професионално обучение“.	ДП БГЦПО	Държавен бюджет - 3 271 217 лв.	Професионално ориентиране, професионално обучение, обучение за придобиване на ключови компетентности, обучение на обучаващи на възрастни, в т. ч. наставници.	Обучени 2 172 безработни лица от групите в неравностойно положение на пазара на труда.	Национален обхват
10.5.6. Проекти на външни организации през 2017 г. (КНСБ, КТ Подкрепа, АИКБ, БТПП, БСК и ССИ). - в обучение	МТСП, АЗ	Държавен бюджет 9 586 997 лв.	Заетост Обучение	Заетост на 3 067 безработни лщца. Включени в обучение 7 787 лица.	Прилага се на територията на цялата страна
10.5.7. Национална програма за обучение и заетост на бежанци. - в обучение	МТСП, АЗ	Държавен бюджет 519 496 лв.	Заетост Обучение	Заетост на 118 лица, от тях 60 новонаети.	Прилага се на територията на цялата страна
10.5.8. Организиране от АЗ на обучение на възрастни по чл. 63 от ЗНЗ (по реда на чл. 63 от ППЗНЗ).	МТСП, АЗ	Държавен бюджет 350 208 лв.	Обучение	Обучение на 190 лица.	Прилага се на територията на цялата страна.
10.5.9. Организиране от АЗ на обучение на възрастни чрез насочване	МТСП, АЗ	Държавен	Обучение	Обучение на 344	Прилага се на

в ЦРЧРРИ.		бюджет 332 348 лв.		лица.	територията на цялата страна.
10.6. Разработване и прилагане на единна държавна политика за подкрепа на рисковите семейства с деца.					
10.6.1. Разработване на предложения за ролите и отговорностите на институциите, отговорни за правата и закрилата на децата и разработване на цялостна концепция за реформа, насочена към гарантиране правата на всички деца и семейства					
10.6.1.1. Създаване на по-добри условия за гарантиране правото на детето на живот и развитие в сигурна и безопасна среда	МЗ, МОН, МТСП, МП, МВР, МК, МВнР, ДАЗД, общини	В рамките на бюджета на отговорните институции	:	Предложени варианти за реформа и подобряване ефективността на системата за закрила и гарантиране правата на всички деца.	Национално ниво
Г. Приоритет IV. Ограничаване на диспропорциите в териториалното разпределение на населението и обезлюдяването в някои региони и селата					
Направление 11 – Ограничаване на диспропорциите в териториалното разпределение на населението и обезлюдяването в някои региони и селата					
11.1. Намаляване на регионалните диспропорции чрез децентрализация и създаване на регионален капацитет за динамично икономическо развитие.					
11.1.1. Подобряване на общинска образователна инфраструктура от местно значение в рамките на интегрираните планове за градско възстановяване и развитие на 39 града.	МРРБ	165 647 820 лв.	Капацитет на подпомогнатата инфраструктура, предназначена за грижи за децата или образование	:	Национално и регионално ниво
11.1.2. Подобряване на общинска социална инфраструктура в рамките на интегрираните планове за градско възстановяване и развитие на 39 града	МРРБ	55 838 273 лв.	Рехабилитирани жилища в градските райони	Население ползващо подобрени социални услуги	Национално и регионално ниво
11.1.3. Подобряване на културна и спортна инфраструктура и индустриални зони в рамките на интегрираните планове за градско възстановяване и развитие на 39 града	МРРБ	380 496 051 лв.	Обществени или търговски сгради, построени или обновени в градските райони	:	Национално и регионално ниво
11.1.4. Подобряване на градска среда в рамките на интегрираните планове за градско възстановяване и развитие на 39 града	МРРБ	304 518 136 лв.	Незастроени площи, Създадени или рехабилитирани в градските райони	:	Национално и регионално ниво
11.1.5. Подобряване на енергийната ефективност в административни сгради на държавната и общинската администрация в рамките на	МРРБ	151 857 334 лв.	Понижаване на годишното	:	Национално и регионално

интегрираните за градско възстановяване и развитие на 39 града			потребление на първична енергия от обществените сгради		ниво
11.1.6. Подобряване на енергийната ефективност в административни сгради на държавната и общинската администрация и общински публични сгради на образователната, културната и социалната инфраструктура в 28 града	МРРБ	103 370 196 лв.	Понижаване на годишното потребление на първична енергия от обществените сгради	:	Национално и регионално ниво
11.1.7. Разработване на научно-приложен проект: „Национални и регионални измерения на пазара на труда и жизнения стандарт в България”.	ИИИ на БАН	Бюджетна субсидия на БАН (разходите не могат да бъдат конкретизирани, тъй като финансирането не е проектно)	Изследване на пазара на труда и жизнения стандарт на българското население на национално и регионално равнище и оценка на равнището и различията в жизнения стандарт.	Изследване и оценка на националните и териториалните различия на пазара на труда в аспекта на достъпа до заетост и качеството на работните места. Установяване на основни тематични области, формиращи жизнения стандарт на населението. Разработване на система от показатели към всяка тематична област за анализ и оценка на състоянието и различията в заетостта и жизнения стандарт на национално и	Национално и регионално ниво

				регионално равнище. Оценка на националните и териториалните различия в жизнения стандарт на българското население.	
11.2. Възраждане на селските райони – състоянието на българското село изисква създаването на алтернативна заетост на основата на природните ресурси, туризма, местните услуги. Решенията трябва да се търсят и в подобряване на достъпа за работа в близките градове, което да задържи населението в селските райони и да ги превърне в привлекателно място за работа и живот.					
11.2.1 ИИОЗ е партньор в международен проект по Хоризонт 2020 „Better Rural Innovation: Linking Actors, Instruments and Policies through Networks” – LIAISON (2018-2021)	ИИОЗ – БАН	Проектът е финансиран по програма Хоризонт 2020 от Европейската комисия. Бюджетът за 2018 г. за ИИОЗ е 90 002 лв.	Публикувани статии в списания и сборници; Изнесени доклади на национални и международни конференции	1. Научно обосновани подходи за оптимизиране на иновационните подходи и повишаване на ефективността на европейските политики за насърчаване на иновациите в селското и горското стопанство и в селските райони. 2. Оценени като инфраструктура и ефективност програмата Horizon 2020 и програмите за развитие на селските райони по отношение на приноса им за развитие на иновациите в селските райони.	<u>1. На европейско ниво:</u> Създадена онлайн мрежа за взаимодействие в различни иновационни инициативи; предложени модели за оптимизиране на европейските и международни програми за насърчаване на иновациите в селските райони и селското стопанство; <u>2. На национално ниво:</u> Очертани национални особености на социално-икономическия и политически контекст,

				3. Направен преглед на 200 интерактивни проекти за иновации и дълбочинно изследвани 32 такива проекти с цел извеждане на добри практики за взаимодействие между всички заинтересовани страни в иновациите в селското стопанство.	насърчавачи или ограничавачи развитието на иновациите в селските райони и селското стопанство.
11.3. Мобилизиране на регионалните и местни институционални възможности и ресурси в изпълнение на политиката за регионално развитие.					
11.3.1. Мобилизиране на регионалните и местни институционални възможности и ресурси в изпълнение на политиката за регионално развитие.	МЗХГ	Общо публични разходи - 118 335 849 евро за местни инициативни групи и стратегии за водено от общностите местно развитие (ВОМР) – мярка 19 ВОМР от Програмата за развитие на селските райони (ПРСР) 2014 – 2020 г. за периода на прилагане на Програмата.	Брой на избраните местни инициативни групи, брой на одобрени стратегии за ВОМР – 60.	Работни места, разкрити чрез подпомогнатите проекти по стратегиите за ВОМР – 600 по ПРСР 2014 – 2020 г. за периода на прилагане на Програмата. Процент от населението в селските райони, обхванато от стратегии за ВОМР – 22, 91%. Брой жители, обхванати от местните инициативни групи,	

				изпълняващи стратегии за ВОМР – 1 370 000.	
11.3.2. Екип от ИИОЗ изпълнява проект „Градското земеделие като стратегия за повишаване на качеството на живот на градските общности“ (2017 – 2018 г.)	ИИОЗ – БАН	Проектът е финансиран от ФНИ на МОН Договор с НФНИ ДН 05/18 от декември 2016 г. Общият бюджет за 2018 г. е 46 723 лв.	Публикувани статии в списания и сборници; Изнесени доклади на национални и международни конференции	1. Изследвани и обяснени социалните, икономическите и екологичните механизми, чрез които градското земеделие повишава качеството на живот в урбанизираните общности и допринася за устойчивото им развитие. 2. Идентифициран и конкретните социални, икономически и териториални ресурси, които могат да бъдат използвани за повишаване на качеството на живот на градските общности чрез градско земеделие.	<u>На национално ниво</u> – идентифициран и социалните, икономически и териториални ресурси, които могат да бъдат използвани за повишаване на качеството на живот на градските общности чрез градско земеделие. <u>На местно ниво</u> – по отношение на Столична община идентифициран и конкретните местни социални, икономически и териториални ресурси за развитие на градско земеделие
11.3.3. Екип от ИИОЗ работи по научно-изследователски проект „Бедност, безработица, местни и държавни политики в селските общности в България и Унгария“.	ИИОЗ-БАН	Финансирането на проекта е за сметка на бюджетната субсидия на ИИОЗ.	Публикувани статии в списания и сборници; Изнесени доклади на национални и международни	1. Изготвен анализ на бедността в селата на базата на данни от проучването	- <u>на национално ниво</u> ; - <u>друго</u> – в международен сравнителен

			конференции	СИЛК България, ежегодно провеждано от НСИ. 2. Изведени профили на бедността в селата на базата на вторичен анализ на данни от изследването СИЛК България.	план между България и Унгария
11.4. Устойчиво подобряване на жилищните условия за ромите в Република България, чрез гарантиране на изпълнението на Плана за действие към Програмата за подобряване на жилищните условия на ромите.					
11.4.1. Устойчиво подобряване на жилищните условия за ромите в Република България, чрез гарантиране на изпълнението на Плана за действие към Програмата за подобряване на жилищните условия на ромите.	МРРБ	559 217 лв.	Брой населени места с одобрени кадастрални карти – 13	:	:
11.5. Насърчаване на заетостта и инвестициите в селските райони с цел задържане на младите хора и преодоляване на тенденцията на застаряване на населението в тях.					
11.5.1. Насърчаване на заетостта и инвестициите в селските райони с цел задържане на младите хора и преодоляване на тенденцията на застаряване на населението в тях.	МЗХГ	Общо инвестиции (публични + частни) – 161 421 952 евро. Общо публични разходи – 127 945 241 евро по ПРСР 2014 – 2020 г. за периода на прилагане на Програмата.	Брой бенефициери, получаващи помощ при стартиране/подкрепа за инвестиции в неселскостопански дейности в селските райони (Мярка 6.2 „Стартова помощ за неземеделски дейности” и Мярка 6.4 „Инвестиционна подкрепа за неземеделски дейности” по ПРСР 2014-2020	Работни места, разкрити чрез подпомогнатите проекти – 4 270 по ПРСР 2014 – 2020 г. за периода на прилагане на Програмата.	

			г.) – 1 600.		
11.5.2. Ограничаване на измамите, свързани с финансови злоупотреби със средства на Европейския съюз по линия на селското стопанство.	МВР	Бюджет на МВР	Превенция и противодействие на измами свързани с финансови злоупотреби със средства на Европейския съюз	Намаляване на регистрираните икономически престъпления в сферата на земеделието.	Национално ниво
11.6. Подобряване на транспортната, търговската и други обслужващи инфраструктури на селските и пограничните райони за задържане на населението в тях.					
11.6.1. Подобряване на транспортната, търговската и други обслужващи инфраструктури на селските и пограничните райони за задържане на населението в тях.	МЗХГ	Общо публични разходи - 525 725 911 евро по ПРСР 2014 – 2020 г. за периода на прилагане на Програмата.	Брой операции, получаващи подкрепа за инвестиции в малка по мащаби инфраструктура, включително инвестиции в енергия от възобновяеми източници и спестяване на енергия (Подмярка 7.2 „Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура”) - 570; Брой операции, получаващи подкрепа за инвестиции в инфраструктура за отдих/туризъм	Процент от населението в селските райони, което ще се възползва от подобрените услуги/инфраструктура - 33,36%; Брой жители, които се ползват от подобрени услуги/инфраструктура - 1 995 000 по ПРСР 2014 – 2020 г. за периода на прилагане на Програмата.	

			<p>(Подмярка 7.5 „Инвестиции за публично ползване в инфраструктурата за отдих, туристическа информация и малка по мащаб туристическа инфраструктура”) – 250;</p> <p>Брой операции, получаващи подкрепа за проучвания/инвестиции, свързани с природното и културното наследство на селата, в т.ч. обекти с висока природна стойност (Подмярка 7.6 „Проучвания и инвестиции, свързани с подържане, възстановяване и подобряване на културното и природното наследство на селата”) – 100.</p>		
--	--	--	--	--	--

Д. Приоритет V. Адаптиране и синхронизиране на нормативната база с обществените потребности за балансирано демографско развитие на населението и развитие на качеството на човешкия капитал

Направление 12 – Въвеждане на задължителна оценка на въздействието върху демографското развитие на населението и качеството на човешкия капитал на всеки нов, изменян или допълван нормативен акт на държавата.

12.1. Годишен преглед на законодателството и оценка на въздействието му върху демографските процеси (раждаемост, смъртност, миграции) и развитието на

качеството на човешкия капитал. Включване на този преглед в Годишния доклад/отчет за изпълнение на Националната стратегия за демографско развитие.					
12.1.1. Отчет за 2017 г. за изпълнение на на Актуализираната Национална стратегия за демографско развитие на населението в Република България (2012-2030 г.)	МТСП	Бюджет на МТСП	Приемане с РМС на Отчет за 2017 г. за изпълнение на на Актуализираната Национална стратегия за демографско развитие на населението в Република България (2012-2030 г.)	Приет с РМС Отчет за 2017 г. за изпълнение на на Актуализираната Национална стратегия за демографско развитие на населението в Република България (2012-2030 г.)	Национално ниво
12.1.2. Методика за оценка на изпълнението на Актуализираната Национална стратегия за демографско развитие на населението в Република България (2012-2030 г.).	МТСП	Бюджет на МТСП	Одобрение на Методиката от министъра на труда и социалната политика		Национално ниво
12.2. Усъвършенстване и допълване на нормативната и методическа уредба за създаване на условия за балансирано демографско развитие на населението и повишаване на качеството на човешкия капитал.					
12.2.1. Проект: „Мерки за преодоляване на демографската криза в Република България“	ИИНЧ при БАН	Възложител: МС на Република България, ПМС 347/ 08.12.2016 г. Планиран бюджет: 363 000 лв.	Индикатори за продукт: Изготвяне на анализи относно демографските тенденции в страната и предложения за мерки в следните направления: раждаемост и семейни политики; стареене и смъртност; миграции и национална идентичност; уязвими	Очаквани резултати: През вторият етап от изпълнението на проекта на разработени предложения за мерки, имащи за цел смекчаване на неблагоприятните последици от негативните демографски тенденции в България в съвременния период.	Национално ниво

			общности; демографско развитие и трудови ресурси; историческо- демографски аспекти на възпроизводството на населението в България.		
--	--	--	---	--	--